

СПЕЦІАЛЬНИЙ
ВИПУСК

Все про реформу освіти



ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

П'ЯТНИЦЯ, 16 ГРУДНЯ 2011 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№235 (4633)

У НОМЕРІ:

ДМИТРО ТАБАЧНИК:



«Якісна освіта —
фундамент
нашої національної
ідеї»

2-3

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ



Важливо
не забувати
про наукові
здобутки
вітчизняної освіти

5

МАЙБУТНЄ ПОЧИНАЄТЬСЯ З САДОЧКА



Завдяки майже
100% охопленню
п'ятирічок
дошкільною
освітою наступного
року діти підуть
до школи
підготовленими

6

ЗА ПАРТОЮ — І ЗНАННЯ, І ЗДОРОВ'Я



Вже незабаром
українські школярі
навчатимуться
за новими
стандартами

7

ЛЕОНІД ГУБЕРСЬКИЙ:



«Не може бути
успішної держави
без конкуренто-
спроможних
фахівців»

8



Фото Володимира Зайки

За останні півтора року в українській освіті вже відбулися зміни, які дали змогу поліпшити її якість та доступність. Поступово відновлюється мережа дошкільних навчальних закладів, школярі незабаром здобуватимуть знання за новими стандартами, студенти мають змогу отримати диплом європейського зразка... Усього не перелічити. Втім, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту налаштоване й надалі рішуче реформувати галузь.

Про основні досягнення та перспективи освітньої сфери «УК» розповідає в своєму спецвипуску. Читачі нашого видання мають змогу ознайомитися з цікавою інформацією щодо розвитку різних напрямків освіти: дошкільної, шкільної, позашкільної, професійної та вищої, почути позицію досвідчених фахівців, знайти відповіді на найактуальніші запитання з реформування галузі.



КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 15 грудня 2011 року

USD 798.9900
за 100 доларів США

EUR 1038.1277
за 100 євро

RUB 2.5153
за 10 рублів

/ AU 130634.87

AG 2390.58

PT 117930.92

PD 51295.16
за 10 трійських унцій

З ПЕРШИХ ВУСТ

«Якісна освіта — фундамент нашої національної ідеї»

**Міністр освіти і науки, молоді та спорту України
Дмитро ТАБАЧНИК**



переходимо на освітні рівні бакалавра, магістра, доктора філософії і як національну особливість зберігаємо молодшого спеціаліста, щоб не зруйнувати підготовку кваліфікованих майстрів. А на вимогу Національної академії наук зберігаємо ступінь доктора наук.

700 садочків — за 2 роки

УК Розглянемо основні проблеми кожного напрямку освітньої галузі. Наскільки вдається сьогодні охопити дітей дошкільною освітою та розв'язати дитсадки від черг?

— Передусім за півтора року нам вдалося повернути в цільове використання близько 450 дошкільних закладів. Тож сьогодні 99,6% дітей п'яти років охоплені різними формами осві-

дитей починаючи від півторарічного віку. Хоча навіть у радянські часи стовідсоткового відвідування садочків не було, адже в когось є рідні, які й доглядають дитину. І відкрити 700 закладів без підтримки місцевих органів влади дуже важко. Ми можемо допомогти в нормативній базі, створювати позитивний клімат громадської уваги, викликаючи змагання між регіонами. Також тісно співпрацюємо з Міністерством економічного розвитку і торгівлі — щоб ремонт, реконструкцію, спорудження об'єктів

дитсадка, який більш як півроку протримався б «на плаву».

Шкільна програма стане простішою

УК Новий стандарт для початкової школи запроваджується вже з 1 вересня наступного року. Що революційного він принесе школярикам?

— По-перше, для початкової школи ми вперше розпочнемо обов'язкове вивчення іноземної мови по всій Україні з першого класу, коли дитина найбільш до цього відкрита, — вона, як весняна квітка, все вбирає в себе. По-друге, інформатику діти вивчатимуть з другого класу. По-новому проходитиме й урок фізичного виховання — без оцінок і різних нормативів — як урок руху і дихання, перебування на повітрі. Вважаю, що не треба нам ставити оцінки з фізкультури. Немає значення, хто пробіг швидше, хто стрибнув далі. Важливо, щоб дитина принаймні годину щодня була в русі на свіжому повітрі.

УК Відомо, що шкільна програма досить перевантажена. Також існує неузгодження, коли у філологічному класі по 3—4 години біології й математики на тиждень, а на вивчення англійської мови відводиться всього дві години. Чи вирішить ці питання новий стандарт середньої та старшої школи?

— Новий стандарт передбачає якісну зміну державних програм. Розвантажуються програми, які мали повтори між історією і географією, між вітчизняною і зарубіжною літературою, дублювання між курсами математики і фізики, щоб зробити все-таки середню освіту більш пристосованою до життя, якіснішою.

Гадаю, головна реформа — профільність старшої школи. Приміром, клас, який вивчає іноземні мови, може величезну кількість годин відвести на профільні предмети. Ось тоді у філологічному закладі технічні й природничі предмети не посидимуть цільного місця. Як це зробити? Раніше педагогічний колектив школи мав у своєму розпорядженні 30% часу на варіативну частину, а 70% визначала держава. Нині ми запровадили — як у британській, фінській школі, частково в німецькій — 50 на 50. Тобто половина предметів буде обов'язковою (інваріативна частина), решту дисциплін може визначати педагогічний колектив згідно з державними навчальними програмами. Адже абсолютно не доцільно всіх школярів «нафарширувати» однаковим обсягом знань.

УК Раніше старшокласники відвідували навчально-виробничі комбінати, нині, на жаль, мережа цих закладів майже зруйнована...

— Започатковуючи профільну школу, ми розуміли, що серед інших дуже важливий техноло-

Розвиток української освіти турбує кожного з нас. Адже хтось саме навчається за шкільною лавою, інші гризуть граніт науки в університеті, а дехто наступного року поведе свою дитину до першого класу. За останні півтора року в галузі відбулися, можна сказати, революційні зміни, які не лише поліпшать якість вітчизняної освіти, а й піднесуть її на новий рівень.

Про найголовніші реформи в освітній галузі й актуальні проблеми сьогодення в інтерв'ю «УК» розповідає міністр освіти і науки, молоді та спорту України Дмитро ТАБАЧНИК.

УК Дмитре Володимировичу, нещодавно в інтерв'ю газети The Times ви сказали, що, згідно з результатами Всесвітнього економічного форуму в Давосі, українська система освіти перебуває на 56 місці із 140 країн, — позаду Росія, Польща і Грузія. Втім, нам ще є до чого прагнути. Які основні реформи поліпшать нашу систему освіти?

— Я посилався на Давоський форум, оскільки це дуже авторитетна неурядова організація, яка не прив'язана до бюджету ані Євросоюзу, ані СНД або США. Також важливо, що експерти форуму досліджували системи освіти різних країн за 44 показниками. А нашу позицію не випадково порівняли із Росією, адже розвиток середньої і вищої освіти певною мірою впродовж 74 років був в однаковому правовому, фінансовому, політичному полі. З Польщею, тому що це найближчий сусід, який активно намагається перетягнути наших студентів на навчання. І ми не соромимося, що хочемо запозичити деякі законодавчі норми. Скажімо, проект Закону «Про вищу освіту» багато в чому повторює польський закон, який позитивно сприйнятий і європейським співтовариством, і польським студентством, і професурою університетів нашого сусіда.

Загалом реформи в системі вітчизняної освіти я структурував би за кожним напрямком. Але головне — всі вони повинні мати єдину мету: якість і конкурентоспроможність освіти.

Ми вирішили почати з найголовнішого: з того, де закладається майбутнє психологічне і фізичне здоров'я людини, — з дошкільної освіти. На жаль, упродовж майже 20 років на нього майже ніхто не звертав уваги. І дошкільна освіта руйнувалася: близько двох тисяч дитсадків зникли, перетворилися на адміністративні, офісні приміщення тощо. Першим кроком стало відновлення дошкільного простору — ми оголосили «хрестовий похід» за повернення дитсадків, запровадили обов'язкову дошкільну освіту для дітей 5-річного віку, затвердили нові штатні нормативи для дошкільних навчальних закладів, створили новий зміст дошкільної освіти.

Нам вдалося всього за півтора року створити Державний стандарт початкової освіти, затверджений у квітні 2011 року, та Державний стандарт базової й старшої шкільної освіти, затверджений у листопаді цього року. Адже в освіті, крім змісту викладання, все інше — косметика. Можна ставити різні бали, поєднувати, роз'єднувати предмети — якість освіти визначається новими стандартами. І я



Діти ще змалечку в ігровій формі «приміряють» дорослі професії

переконаю колег, що вони не повинні бути чимось застиглим, навпаки — це жива матерія, яка кожні 15—20 років має змінюватись. Оскільки нагромаджуються нові знання, нові психологічні підходи, педагогічні методики, навіть діти стають іншими.

У професійно-технічній освіті, мабуть, найбільша революція в тому, що ми почали активно співпрацювати з працедавцями,

ти: дитсадки, групи продовженого перебування, нульові класи в школі й різні форми соціально-педагогічного патронату. Також набуває поширення створення навчально-виховних комплексів, що рятує сільську школу, — там, де немає достатньої кількості дітей, такий заклад об'єднує початкову школу й дошкільні групи. І це дуже добре, адже менше працівників адміністрації

Ми оголосили «хрестовий похід» за повернення дитсадків, запровадили обов'язкову дошкільну освіту для дітей 5-річного віку, затвердили нові штатні нормативи для дошкільних навчальних закладів, створили новий зміст дошкільної освіти.

— разом із ними пройшли дуже непростий шлях, вперше в історії незалежної України створивши Національну рамку кваліфікацій, яка відповідає європейським стандартам.

Основні кроки реформування вищої школи закладені в проекті Закону «Про вищу освіту». 32 його статті визначають фінансову, інституційну, економічну і академічну незалежність вишів. Також ми, згідно з Європейською рамкою кваліфікацій,

і більше педагогів, які займаються з дітьми.

УК На III Всеукраїнському з'їзді освітян ви зазначили, що мережу дитсадків і надалі потрібно розширювати. Наскільки реально виконати завдання уряду і за два роки створити ще 700 дошкільних закладів?

— Насправді це програма-максимум, щоб стовідсотково забезпечити дошкільною освітою всіх

дошкільних закладів заклати в програми розвитку регіонів.

УК А ще держава стимулюватиме створення приватних дитсадків — вони будуть звільнені від податків...

— Так, міністерство ініціювало кілька рішень Кабінету Міністрів, де ми спростили реєстрацію приватних і корпоративних закладів і зменшили терміни розгляду документів в органах освіти з трьох місяців до одного. Тепер ще треба частково змінити певні норми разом з Мінюром і здоров'я, які стримують розвиток дитсадків у великих містах. Скажімо, за нормами обов'язково вимагається майданчик для прогулянок. Але в центрі великого міста це важко забезпечити. Якщо поряд є просторий парк, навіть малюки під наглядом вихователя можуть туди виходити на прогулянку.

УК Чи буде профільне відомство контролювати діяльність приватних дошкільних закладів?

— Безумовно, через органи місцевого управління освітою. Проте найкращий громадський контроль здійснюватимуть самі батьки. Адже я, приміром, не уявляю поганого приватного

3 ПЕРШИХ ВУСТ

гічний профіль, тобто трудове виховання. Ми ще пам'ятаємо, що в старших класах був повний день трудового навчання на виробничих комбінатах. У 90-ті роки минулого століття все це було загублено. Тож школа технологій як профіль має повернутися до підготовки висококваліфікованих робітників — тих, хто створюватиме майбутнє індустріальне обличчя України.

Також важливо, що в 2010 році ми затвердили Державну програму підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти на період до 2015 року. Приємно, що розробку цієї програми почали на чотири місяці раніше, ніж про необхідність її створення сказала доктор фізико-математичних наук професор Ангела Меркель, і на шість місяців раніше за кандидата юридичних наук доцента Дмитра Медведєва. Ця програма передбачає створення й оснащення кабінетів фізики, хімії, біології, математики в багатьох школах і підвищення якості викладання цих дисциплін. Я солідарний із думкою канцлера Меркель, яка говорить, що ХХІ століття в технологічному, інформаційному і економічному змаганні виграє та країна, яка готуватиме кращих інженерів.

УК Сьогодні залишається актуальною проблема оптимізації шкіл. Як вдається її розв'язувати?

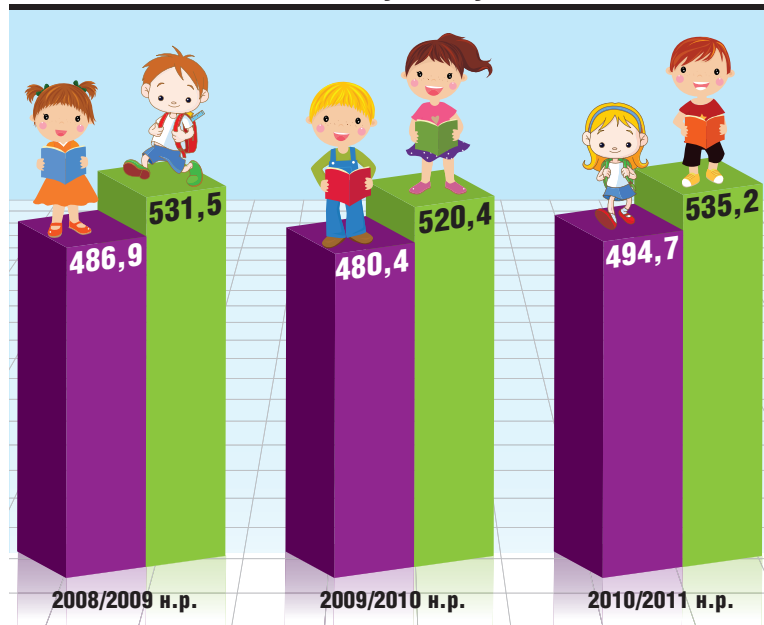
— Згідно із Законом «Про загальну середню освіту», питання створення, відкриття, об'єднання середніх навчальних закладів належать виключно до компетенції місцевих органів влади. Втім, слід зазначити, що надзвичайно важливим кроком для забезпечення дітей якісною освітою стає створення освітніх округів. Ми збирали всіх керівників освіти в невеличкому сільському Черняхівському районі Житомирської області, де створені навчальні округи, шість яких охопили весь район. Це дає змогу здійснювати оперативний маневр. У Черняхівському районі ліквідували 11 навчальних закладів, але не втратили жодного приміщення, передали їх під НВК, частину — під ясла й дитячі садки.

Освітній округ — це інноваційний продукт, започаткований законом 2010 року. Причому кожний освітній округ — це неповторний творчий педагогічний інноваційний продукт. Освітній округ може створюватися навколо університету, він може об'єднати кілька шкіл, може бути структурною вертикаллю: дошкільний заклад, середній, професійно-технічний тощо.

УК Втім, у деяких регіонах, особливо в селах, і учні, й учителі досі стикаються з проблемою підвезення. Що робить ваше відомство в цьому напрямку?

— Це ще одна відновлена дуже важлива програма, започаткована 2003 року Прем'єр-міністром України Віктором Януковичем, — «Рівний доступ до якісної освіти». У народі її називають просто — «Шкільний автобус». Упродовж 2008—09 років вона з державного бюджету не фінансувалася взагалі. І це дуже прикро, тому що автобуси зношувалися, виходили з ладу, потреба в них з кожним роком зростала. Незважаючи на величезні борги попереднього уряду, в 2010 році 170 автобусів було придбано за державні кошти і відправлено в школи, в цьому році ми успішно доставимо 215 автобусів. А ось на наступний рік заплановано придбати понад тисячу шкільних

Динаміка охоплення учнів початкових класів групами продовженого дня порівняно із загальною кількістю учнів у ГПД, тис. осіб



Джерело: За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

автобусів, щоб повністю розв'язати проблему підвезення дітей і педагогів до шкіл.

Комп'ютер кращий, ніж у міністра

УК Цікаво, наскільки сьогодні школи оснащені новими технологіями, підключені до Інтернету? Адже в деяких закладах комп'ютер є тільки в кабінеті директора.

— Таких шкіл немає. Часто навчальні заклади просто оснащені старими комп'ютерами. Прикро, якщо директор кращій комп'ютер забирає собі. Але є й інші приклади. Приміром, столичному Ліцею-інтернату №23 відомий виробник комп'ютерів подарував два сучасні навчальні класи. Тоді я з гордістю сказав, що в дітей комп'ютери кращі, ніж на столі в міністра.

Крім того, на рівні держави ми прийняли програму «Сто відсотків». Вона передбачає підготовку вчителів математики, інформатики, стовідсоткове завершення комп'ютеризації в школах, поступове оновлення парку комп'ютерів і найголовніше — підключення середніх навчальних закладів до всесвітньої мережі.

Ми уклали угоду з провідним виробником послуг зв'язку компанією «Київстар» — вона за свій кошт лише в цьому році підключить 100 шкіл до швидкісного Інтернету. Також домовилися про співпрацю з цілою низкою інших комп'ютерних фірм — таких, як Майкрософт, Інтел. Загалом проблема інформатизації шкіл перебуває під опікою Президента, тож до кінця 2013 року ми стовідсотково її завершимо. В цьому році ми почали програму забезпечення нетбуками соціально не захищених дітей, сиріт. До кінця 2012 року, думаю, всі школярі з дітей-сиріт або позбавлених батьківського піклування завдяки президентській програмі будуть забезпечені нетбуками.

«Ніхто не має права позбавляти вчителя зарплати!»

УК Останнім часом дедалі більшої актуальності набуває престижність педагогічної професії, частково — через низьку зарплату. Найскладніше молодим учителям, які не мають стажу, — чи їх якось заохочуватимуть?

— Престижність педагогічної професії — це та проблема, яку

неможливо розв'язати за один рік, але хотів би сказати, що за півтора року уряд Миколи Азарова п'ять разів збільшував зарплату для бюджетників. Це важливо. Коли наш уряд почав працювати і рівень середньої заробітної плати в школі становив 1700 грн, то сьогодні цей рівень в школі — 2500 грн. У деяких регіонах України рівень заробітної плати в середній освіті вищий, ніж в економіці регіону. Це хороший показник. Якщо порівнювати нас із колегами з СНД, то ми навіть випередили Росію, тому що тепер у нас осві-

УК Учителі з різних куточків країни скаржаться, що їх змушують іти на кілька днів у неоплачувані відпустки. Хто має розв'язати цю проблему?

— Наприкінці листопада я написав доповідну записку, і Прем'єр-міністр дав дуже жорстке доручення, що відповідати-муть персонально керівники районів і регіонів за маніпуляцію педагогічною заробітною платою. 15 числа щомісяця вони мають звітувати, а міністерство буде моніторити ситуацію, бо ніхто не має права позбавляти вчителя заробітної плати.

Можливо,десь у розрахунках місцевого бюджету зробили прикро помилку. У нас були подібні ситуації в одному із престижних університетів столиці: впродовж 8—10 місяців керівництво платило преміальні по 60—80% без диференціації всьому колективу. А потім на останні два місяці року не вистачило заробітної плати.

У бій — разом із працедавцями

УК Як розвивається професійно-технічна освіта в Україні?

— У цій сфері, мабуть, найбільше досягнення в найтіснішій співпраці з працедавцями. Ми

Прем'єр-міністр дав дуже жорстке доручення, що відповідатимуть персонально керівники районів і регіонів за маніпуляцію педагогічною заробітною платою. 15 числа щомісяця вони мають звітувати, а міністерство буде моніторити ситуацію, бо ніхто не має права позбавляти вчителя заробітної плати.

тянська заробітна плата в державі становить майже 84% заробітної плати в економіці загалом, а в Росії вона ледь досягла 70%, в Білорусі — майже 74%. І подальше зростання зарплати можливе тільки за рахунок розвитку економіки держави.

Уряд прийняв дуже важливе рішення про надання 20% доплати за престижність педагогічної праці. Зараз Прем'єр-міністр і Міністерство фінансів розглядають наші пропозиції щодо підвищення кваліфікаційного розряду для молодих спеціалістів-педагогів, які завершують педагогічну вищу освіту з червоним дипломом, — щоб вони відразу в школі зі старту одержували на 20% більше грошей. Сподіваюся, наступного року ми запровадимо таку законодавчу норму, тому що це і підвищення якості освіти в педагогічному універси-

уклали угоди з низкою великих компаній про підготовку різних фахівців, зокрема хіміків. Тепер такі самі угоди готують із машинобудівниками, з виробниками автомобілів тощо. Також уперше створили Національну рамку кваліфікацій. Відверто кажучи, спочатку я навіть був песимістом щодо результативності цієї роботи. Оскільки ще рік тому позиція працедавців і вчених була не просто діаметрально протилежною — здається, їх розділяла ціла громадянська війна! Але ми знайшли консенсус. Тепер це дає можливість абсолютно всі професійні галузі стандарти будувати за європейським принципом.

А далі завдяки рамці кваліфікацій створюються галузеві ради, не залежні від держави, куди входять працедавці, вчені, педагоги, майстри професійного

навчання. Вони й формулюватимуть вимоги до кожної професії, розряду: деревообробника, металообробника, радіомонтажника, фахівця з IT-технологій тощо.

УК Розпочалась оптимізація мережі вищих навчальних закладів. Передусім, мабуть, не задоволені деякі ректори. А ось як від цього виграють студенти?

— Звичайно, це болісна тема. Але ми розуміємо, що майже 860 ВНЗ для України — непосильний тягар, який руйнує якість освіти. Фактично деякі заклади перетворюються на крамниці з виготовлення і продажу дипломів. Позиція міністерства — вийти на те, щоб у кожному регіоні був один-два справжні потужні університети. Від цього виграють і студенти, і викладачі. Програє лише вища адміністрація. А студенти виграють, тому що кілька бібліотек в одній — це зовсім інший бібліотечний фонд, кілька електронних баз — теж набагато краще. Кафедри стануть потужнішими, там можна буде спілкуватися з різними фахівцями, підготувати якісну і курсову, і дипломну роботи.

УК Ви дали свободу вишам обирати мову навчання. Але чи доцільно викладати вищу математику, інші предмети із спеціфічною термінологією то українською, то російською?

— Університетська автономія передбачає надання права університетам самостійно вирішувати, якою мовою викладати. Що менше держжава буде втручатися в справи університету, то краще. Наприклад, в одному з найкращих вишів — Івано-Франківському університеті нафти і газу — ректор Є. Крижанівський на всіх напрямках підготовки зберіг російські групи, тому що хоче мати контрактників з Росії. А частина місцевих студентів хоче навчатися в цих групах, щоб потім працювати за кордоном. Тож це право студента й університету.

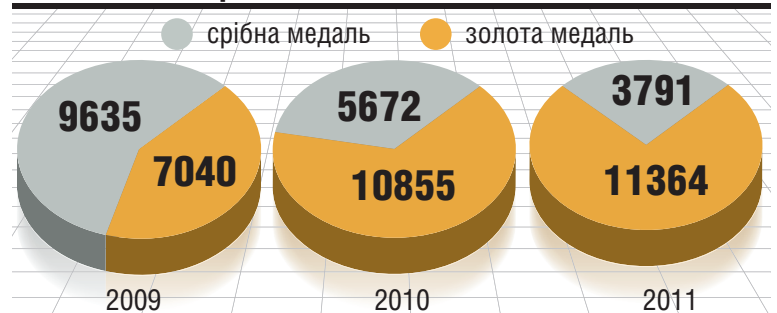
УК Що потрібно для того, щоб українські виші потрапили до ТОП- 500 кращих університетів світу?

— Більшість ВНЗ ніколи не подавали документи до цього рейтингу. Це величезний набір складних документів, які треба підготувати. Крім того, 70% балів цього рейтингу набираються за двома критеріями: обсяг бюджету університету (має починатися з кількох сотень мільйонів доларів) і цитування викладачів в міжнародних виданнях. Як ви розумієте, в нас далеко не всі викладачі публікують англійською власні дослідження. Але ми спеціально створили робочу групу, яка допомагає зараз національному університету ім. Т. Шевченка, національному університету ім. В. Каразіна і двом кращим політехнікам підготувати ці документи.

Загалом хочу підкреслити, що мрію, аби прагнення до якісної освіти стало основою національної ідеї України. Адже якісна конкурентоспроможна освіта — це фундамент нашої національної ідеї. Освіта — консервативна матерія, і результати реформування будуть помітні принаймні через 5—7, а згідно зі світовим досвідом, через всі 10 років. Але запровадження нового змісту освіти, вдосконалення мережі навчальних закладів, збільшення держзамовлення на інженерів, комп'ютерників і програмістів — це сучасні світові тенденції в освіті.

Інна КОВАЛІВ,
«Урядовий кур'єр»

Кількість випускників загальноосвітніх навчальних закладів, нагороджених золотом та срібною медалями



Джерело: За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

ТОЧКА ЗОРУ

Реформа — як свіже повітря

НА ЧАСІ. Зміни в освітній сфері давно стали нагальними



Оксана ШЕКЕРА,
викладач Національного
медуніверситету імені
О.О. Богомольця, к. м. н.,
для «Урядового кур'єра»

Україна має тисячолітню історію. Але за сутністю вона молода, осяяна доброзичливою усмішкою та внутрішньо спрямована в, сподіваємося, величне майбуття. Безсумнівно, українська молодь є своєрідним золотим ключиком, що відкриває дверцята за вогнищем у це майбутнє — демократичне, заможне, із взаємовигідними відносинами з усіма сусідами.

Зможемо виховувати, якщо ваша ласка, масово продукувати патріотично налаштованих спеціалістів, здатних забезпечити інтелектуальний прорив до суспільства ХХІ сторіччя — станемо повноправними членами постіндустріального світу. Не зможемо — залишимося у сторіччя минулому з його «диким капіталізмом». Точка неповернення — ось вона, років за п'ять, а то й менше.

Тому глибока, всеосяжна реформа освіти не просто на часі. Країна потребує цю реформу, як моряки, що потерпають від задухи на підводному човні.

На офіційному сайті Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України є розділ «Громадське обговорення». Нарешті суспільство може з першоджерел знати, куди ведуть освітні керманичі. У цьому сенсі найбільш цікавими є «Проект Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки» та проекти законів «Про вищу освіту», «Про загальну середню освіту», «Про систему професійних кваліфікацій» тощо. Саме в цих документах можна розди-

витися контури реформи, так би мовити, координати «таємничого острова скарбів», куди прагне як сфера освіти, так і країна загалом.

Зважений аналіз показує, що реформи триматимуться на трьох китах: модернізації, гуманізації й оптимізації.

Модернізація як відповідність сучасним викликам

Важко не погодитися з авторами реформи, які досить різко констатують: у країні вкоренилися невідповідність освітніх послуг вимогам суспільства і запитам особистості; обмеженість доступу до якісної освіти сільських дітей, осіб з особливими освітніми потребами, обдарованої молоді; недостатнє впровадження у навчально-виховний процес інноваційних та інформаційних доробок; низький рівень соціально-економічного забезпечення учасників педагогічного процесу тощо. Цей перелік суттєвих недоліків сучасної системи освіти можна продовжувати.

Вихід з передкризового стану реформатори на чолі з міністром Дмитром Табачником бачать у розробці та впровадженні нових, сучасних стандартів освіти на всіх рівнях, а також у створенні навчально-наукових університетів та регіональних університетських комплексів.

Зі стандартами все зрозуміло: вони відверто застарілі, треба оновлювати. На підґрунті оновлених стандартів буде розроблено нові навчальні програми, а під них — підручники. Цікавинка в тому, що, за твердженням міністра, одночасно створюватимуть відразу три підручники з кожної дисципліни — стандартний, академічний, профільний. І навчатимуть за тим, який відповідає кінцевій меті — спеціаліста якого профілю ми хочемо отримати в результаті.

Потужні університетські центри — це якраз та світова практика, до якої апелюють затяті критики розпочатої реформи. Саме мережа самостійних університетів і в Європі, і в Сполучених Штатах є наріжним каменем усієї західної освітньої системи. Україна долучається до

цього досвіду. В рамках реформи великі університети отримають змогу інтегрувати до свого складу навчальні заклади нижчої ланки — коледжі, в окремих випадках ліцеї. Учень зможе заздалегідь обрати свій шлях у професії та житті, натомість ще зі шкільної партії йому зможуть на постійній основі викладати професори університетського рівня. Саме таким чином буде створено цілісну та вичерпну вертикаль сучасної професійної освіти.

Українська реформа передбачає і наступний рішучий крок — надання університетам реальної автономії. Включно з державними університетами! І не тільки у формуванні власних навчальних програм та підручників під них, що зрозуміло, але й у веденні економічно-господарської діяльності. Наприклад, у залученні позабюджетних коштів задля розвитку навчального процесу, встановлення прямих відносин з промисловими та бізнесовими структурами щодо підготовки спеціалістів погодженого профілю тощо.

Безперечно, профільне міністерство в цих умовах хоче бути на 100% переконаним, що капітаном цього автономного плавання буде саме та досвідчена та шанована людина, яка зможе провести багатолюдний університетський корабель крізь усі шторми, тумани і рифи ринкової економіки. І тому в подробицях виписує в законі процедуру обрання ректорів, а також можливих операцій з державною власністю, що надана навчальним закладам. Ось це — не надання широкої автономності, звісно, а прискіпливий контроль — і не подобається багатьом з тих, хто сьогодні галасує, що «освітньому міністерству бракує демократичності».

До речі, більше самостійності реформа забезпечить і початковим школам, тому що нині вони непродуктивно залежні від освітнього керівництва на місцях. Дозвіл «згори» потрібен майже на все, навіть на дрібний ремонт за власний кошт.

Відповідність Болонській системі теж не була забута. Україна отримає три рівні кваліфікації працівників: освітньо-кваліфікаційний — бакалавр та магістр, і освітньо-науковий — доктор фі-

лософії. Нарешті відпаде принажлива необхідність пояснювати колегам із закордону, що, наприклад, наш кандидат медичних наук відповідає їх званню доктора філософії в медичній сфері.

Але змушена зауважити, що з цієї структури випадає ще одна велика категорія фахівців, яку б я умовно назвала «освітньо-медичною». Справа в тому, що нині студенти-медики, стоматологи зокрема, набувають практичних навичок у процесі занять під наглядом лікарів-педагогів: приймають пацієнтів, проводять необхідні процедури. Але юридичну відповідальність за все, що, не дай Боже, трапиться з пацієнтом, несе саме досвідчений лікар-викладач. Якщо внаслідок реформи освіти всі вони стануть просто викладачами, то проводити практичні заняття зі студентами вони не матимуть права. Тільки розповідати. Самі розумієте, чого чекати від стоматолога-теоретика. Якщо ж навпаки, залишаться тільки лікарі, тоді звідки в них візьмуться власне викладацькі вміння?

Сподіваємося, що рішення буде знайдено своєчасно.

Гуманізація — чи не найголовніша мета

Маємо на увазі не тільки вічну суперечку між фізиками та ліриками. Хоча реформа передбачає забезпечення оптимального співвідношення суспільно-гуманітарної, фізично-математичної, технологічної і оздоровчої складових навчального процесу. Також є амбітні плани запровадити в загальноосвітніх закладах вивчення іноземних мов та основ інформатики ще з першого класу.

Але реформа також концентрується на гуманному ставленні до учня. Є наміри суттєво розвантажити навчальні програми, перш за все у початковій школі. А у вищій школі запропоновано надати студентам можливість самим обирати певні навчальні програми в додаток до базових зі спеціалізації — знову-таки симптоматичний крок до Болонської системи.

На мій погляд, такий підхід цілком слушний. Навіщо завантажувати голови учнів і студентів інформацією, яка не стане їм у пригоді в майбутньому? Будь-які фактичні дані можна отримати за допомогою того ж Інтернету. Завдання педагога — дати фундаментальні знання, які дають змогу чітко орієнтуватися в професії, а також окреслити шляхи самовдосконалення майбутнього спеціаліста. Тобто головне — навчити молодь вчитися. Якщо вона призвичаїться до цього, то зможе залишитися на належному професійному рівні у швидкоплинній сучасності.

Гуманізація освіти зумовлює і ту природну патріотичність, яка згадувалася на початку статті. Підкреслюю: патріотичність, а не шовінізм! У нашому університеті навчається багато студентів з ближнього та далекого зарубіжжя. І деколи відверто сумно спостерігати, як апелювання до національної гідності та традицій для іноземців має відчутний позитивний ефект, на відміну від багатьох українців.

Ще одна проблема, що межує з названими. Патріотичність не-

можлива без духовності й моральності. Переконана: з молоді, яка керується виключно меркантильними пріоритетами, ніколи не виросте ані гідної особистості, ані визнаного професіонала. А щодо подолання корупції у країні годі й мріяти: «бабло» перемагає майже все, але починає зі свого власника.

Виховання людини, яка живе та працює в рамках загальнолюдської та професійної етики і моралі, — одне з найважливіших і найважчих завдань у реформі української освіти. Тому цілком слушно реформатори освіти роблять особливий наголос на підготовці сучасних педагогічних кадрів як на базисі всього процесу.

Оптимізація дає змогу провести зміни

Є великі плани на майбутнє, а є потреби сьогодення. Як зазначають автори освітньої реформи, існує достатньо проблем, які треба розв'язувати негайно, покращуючи діючу систему. До них відносяться надмірна централізація управління в сфері освіти; покращення взаємодії органів управління освіти зі ЗМІ та громадськістю; розширення студентського самоврядування; розвантаження учнів молодших класів, виявлення, супровід та створення умов для розвитку обдарованої молоді. Реформа має на меті покращити ситуацію, як кажуть, тут і зараз.

Вище ми торкалися інформатизації. А чому б не почати з елементарного, але напрочуд ефективного: зі створення точок Wi-Fi-доступу в кожному українському ВНЗ та студентських гуртожитках? Практично всі студенти мають пристрої бездротового зв'язку — ноутбуки, смартфони. Організація демократичного доступу до Всесвітньої мережі буде справжнім проривом в інформатизації країни. До речі, славнозвісний «Facebook» починався як звичайна студентська мережа.

Так само не можна відкладати оптимізацію кількості навчальних закладів у країні. Якщо дитсадків та шкіл не всього вистачає, то ВНЗ розплодилось мало не в два з половиною рази більше, ніж у показові радянські часи! Автори реформи планують провадити об'єднання однакових за профілем ВНЗ. Чудово: відразу маємо економію на керівному складі. Паралельний шлях — формування реалістичного державного замовлення на спеціалістів. І нехай у конкурентній боротьбі за це держзамовлення виживають найпотужніші та найсучасніші ВНЗ, які відповідають світовим вимогам до організації та якості освіти.

І наостанок. Вагоме місце в стратегічному плані реформи займає запуск системи моніторингу й оцінювання якості освіти і, відповідно, участь у міжнародних порівняльних дослідженнях. На моє переконання, незалежний об'єктивний моніторинг — це наче коса барона Мюнхгаузена, за яку можна витягти з болота всю нашу сферу освіти. Успіх стовідсотково залежатиме від наполегливості, рішучості та альтруїстичності тих, хто візьметься за цю невдячну невідкладну справу.



Реформа концентрується на гуманному ставленні до учня

фото з сайту allday.ru

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС

Європеїзація: проблеми та перспективи

Кажуть, що демократія — устрій не ідеальний, та нічого кращого ще не вигадали. Те саме можна говорити й про європеїзацію української освіти, відому як Болонський процес. Враховуючи сучасну ситуацію на ринку освітніх послуг, опинитися поза інтеграцією з Європою було б небажано. Проте за турботами щодо запровадження оцінювання знань за системою ECTS або заміною семінарів на модулі важливо не забувати про наукові здобутки вітчизняної освіти. Адже головне — це не дипломи, а знання...

Україна приєдналася до Болонського процесу на два роки пізніше від Росії: 19 травня 2005 року, під час Конференції міністрів країн Європи у норвезькому місті Берген. Саме тоді вона зобов'язалася внести відповідні зміни у національну систему освіти та включитися в роботу над визначенням пріоритетів у процесі створення єдиного європейського простору вищої освіти до 2010 року.

Оксана ЧИРВА
для «Урядового кур'єра»

Проте інтеграція, на думку фахівців, що виступали на VI Міжнародній науково-практичній конференції «Вища освіта в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору», яка нещодавно відбулася в Києві, виявилася занадто складною і затягнеться на 10, а то й на 20 років. Це не означає, що Україна щось не встигла або не впоралася зі своїми зобов'язаннями — це стосується всіх європейських країн, що підписали Болонську декларацію.

Заважасе візовий режим

«Реально інтегрувати освітні системи різних країн в одне ціле виявилось не так просто, як у теорії, і, відповідно, для цього буде потрібно більше часу, ніж було відведено», — вважає директор НДІ психології Київського міжнародного університету Ірина Манюха.

При цьому вона зазначила, що **нині найбільший рівень інтенсивності інтеграції вищої освіти в Європі демонструють дві країни: Польща і Молдова. Однак тут варто враховувати, що, наприклад, у Польщі робота, пов'язана із входженням у Болонську систему, на 90% фінансується Європейською комісією. В нас такого нема.**

Більш того, візові бар'єри, якими Європа відгороджена від України, стають на перешкоді реалізації головного принципу Болонського процесу: об'єднання можливостей науково-викладацького персоналу вищих шкіл усіх країн континенту.

Справді, саме мобільність — одне з ключових надбань Європейського Союзу у сфері освіти. Студенти країн ЄС можуть на будь-якому етапі навчання перевестися до університету іншої країни або навчатися за кордоном кілька семестрів. А викладачі мають змогу читати лекції в різних вишах, розширюючи учнівську аудиторію.

Українським студентам та викладачам, на відміну від європейських, щоб скористатися перевагами Болонської системи, треба пройти випробування візовими процедурами. Судячи зі звіту єврокомісара з внутрішніх справ Сесилії Малмстрем, це визнають і в ЄС. У Брюсселі нарікають, що встановлення термінів у кілька місяців для розгляду питання про надання візи нівелює вимогу Євроко-

місії прозоро і без зволікань обробляти документи студентів. Тому можливість поїхати на семестр-другий до вищу іншої країни для молодих українців цілком примарна.

Нюанси визнання дипломів

До того ж це пов'язано з неабиякими видатками. І не тільки на проживання, харчування та дорогу. Як правило, західні університети вимагають перекладати документи англійською мовою, а переклад завіряти у спеціально акредитованих установах. Усе це — не безкоштовно. Мовні сертифікати дійсні тільки два роки, а іспити теж коштують не дешево. До перекладів і завірень додаються й різні збори. Скажімо, британські вищі часто беруть гроші вже за саме подання заявки на короткострокове навчання. Все це для більшості української молоді не по кишені.

Децю примарно виявилася також мета, яку називали як найспокусливіший аргумент на користь Болонського процесу, — європейське визнання наших дипломів. З 2005 року було заплановано безкоштовно видавати всім випускникам ВНЗ європейські програми єдиного зразка до дипломів бакалавра та магістра. Однак, на думку деяких фахівців, не все так просто.

«Для того, щоб українські дипломи про вищу освіту визнавали за кордоном, необхідно, щоб окремий іноземний ВНЗ підписав відповідний договір з Міністерством освіти України або окремим університетом країни», — вважає експерт з освіти за кордоном Алла Селецька. За її словами, в Європі кожна країна сама визначає для себе правила кваліфікації освіти. Для цього існує мережа організацій ENIC-NARIC, які забезпечують можливість порівняння академічної кваліфікації в рамках Болонського процесу. «Це спільний проект ЮНЕСКО і Ради Європи. У них є конкретні вимоги до оформлення дипломів. І якщо окрема країна приєднується до мережі ENIC-NARIC, тоді дипломи про вищу освіту отримують визнання серед країн — членів цієї організації», — пояснює фахівець.

До речі, з аналогічною проблемою стикаються діти заможних батьків, які отримали освіту в престижних європейських ВНЗ. Їм важко «конвертувати» свій диплом в Україні, оскільки роботодавці сприй-



В країнах ЄС 10–15% бакалаврів прагнуть отримати ступінь магістра, а в Україні 75–85% хочуть продовжити навчання

мають ступінь бакалавра як свідоцтво про отримання неповної вищої освіти.

Цю проблему знають і розглядають у Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту. «В країнах ЄС 10–15% бакалаврів прагнуть отримати ступінь магістра, тоді як в Україні ситуація інша, і 75–85% хочуть продовжити навчання, а не працювати», — кажуть у міністерстві. Це не випадково: роботодавці традиційно віддають перевагу магістрам. У цьому вже переконалися тисячі молодих шукачів вакансій.

Як бути з доктором наук?

Оскільки ми згадали про наукові ступені, то слід трохи глибше зупинитися на цій темі. Уніфікація наукових ступенів означає не тільки скасування звання «спеціаліст». Ще одна неприємність: українським вченим згодом доведеться відмовлятися від ступеня доктор наук. Болонський процес не визнає другого докторського ступеня.

Вищий вчений ступінь, передбачений у рамках цього процесу, причому з будь-якої спеціальності — Doctor of Philosophy, що є аналогом українського або російського кандидата наук. Це може значно знизити науковий рівень загалом і призвести до плутанини між справжніми докторами наук і тими, хто фактично є кандидатами наук.

До речі, в європейських університетах уже давно триває боротьба за збереження другого докторського ступеня. Наприклад, німецьке наукове співтовариство з великим сумнівом поставилося до перспекти-

ви втратити Doctor habilitus — ступеня повного доктора наук, аналога українського або російського доктора наук. А бельгійці не бажають розлучатися зі званням Grand Doctor of Philosophy.

Так доходимо висновку: інтеграція в європейську освіту справді потрібна, вона не має альтернативи, але це не повинно стати самоціллю. Тим більше, що деякі формальні питання залишаються дискусійними у самому Євросоюзі, і не треба бігти поперед батька в пекло, аби формально інстальовати всі вимоги Болонського процесу, не підвищуючи загального рівня освіти.

Кредитно-модульна система: що змінилося по суті

Це розуміють не тільки досвідчені фахівці, а й навіть студенти. Авторів випадково потрапила на очі робота студентки Донецького національного технічного університету Наталії Рагуліної з назвою «Оцінка Болонського процесу та введення кредитно-модульної системи у вишах України». Думки, які висловила дівчина, настільки розумні, що просто не можу їх не процитувати: «Болонський процес, якщо мислити стандартно, бачиться паннадеєю мало не від усіх «хвороб» системи освіти, що існує. Але придивімося уважніше і об'єктивно оцінімо те, що нам пропонують. А пропонують нам лише нову систему оцінювання, що рівнозначно заміні вимірювання відстані в кілометрах на вимірювання в милях.

Якщо раніше викладач говорив: «Ви пропустили стільки-то годин, і я не поставлю вам залік, поки ви не відпрацюєте пропущені лекції», то після введення кредитно-модульної системи ця фраза звучатиме так: «Для отримання заліку вам не вистачає стільки-то кредитів. Ви повинні відпрацювати пропущені лекції». Як бачите, суть не змінилася...

Вже не кажу про заміну одного іспиту в кінці семестру на два модулі всередині й наприкінці семестру.

На жаль, сучасні викладачі орієнтовані на те, щоб оцінити знання студента, у той час як їх завдання — навчити, передати свої знання. З цього можна зробити висновок, що проблеми нашої освіти набагато глибші, ніж система оцінювання і контролю».

Із цими словами важко сперечатися. Тим більше, що багато вітчизняних фахівців підкреслюють: головне не форма, а зміст. Так, львівський професор Юрій Рашкевич наголошує, що Болонський процес має дві основні мети: забезпечення зрозумілості освітнянських кваліфікацій (принцип 1) та підвищення якості (принцип 5). Усе інше — інструментарій для досягнення цілей.

Університетам — більшу свободу дій

У Міністерстві освіти та науки кажуть, що проблема поєднання вимог сучасності з надбанням вітчизняної науки — одне з ключових завдань. Позитив, який дає студентам реформа вищої освіти й утілення

принципів Болонського процесу, — це формування не тільки знань, а й навичок, які зроблять отриманий студентом диплом конкурентним і в Україні, і в Європі. «Те, що в Європі називається компетентністю, — це вміння реалізувати отримані знання», — підкреслює міністр освіти і науки, молоді та спорту України Дмитро Табачник.

А ось проблема, якій треба запобігти, — **це руйнування наукових шкіл під впливом уніфікації. Не секрет, що вищі не мають і не можуть мати рівноцінних наукових шкіл за всіма спеціальностями. Десять славиться історичний факультет, десять мехмат, кудись спеціально їздять, щоб отримати спеціальність стоматолога.** І головне завдання освітнянської реформи — зберегти й розвинути ці надбання.

Саме тому міністерство намагається поєднати підвищення якості освіти з наданням університетам більшої свободи дій. Реалізуючи перший принцип, Міністерство ініціювало державну програму підвищення якості природничої та математичної освіти та інші аналогічні програми. Одночасно дозволило відмовитися від абсолютизації ЗНО і визначати рівень знань абітурієнтів за трьома критеріями: атестат, ЗНО і співбесіда (додатковий іспит).

«Наша система освіти нині має потенціал, щоб стати однією з найкращих у Європі. Треба зробити університети більш вільними, аби вони мали такі можливості, як у Європі. Тоді ці заклади самі почнуть виробляти продукт найвищої якості», — впевнений Дмитро Табачник.

ДОШКІЛЛЯ

Два плюс п'ять — нумо рахувати!

АЗИ ГРАМОТИ. В Україні вже майже сто відсотків п'ятирічних дітлахів охоплені дошкільною освітою

Інна КОВАЛІВ,
«Урядовий кур'єр»

«Мамо, а чому небо синє?» — сірі оченята доньки допитливо зазирають у твої, і ти миттєво шукаєш відповідь на це та ще сотні таких рідних «чому». Адже малюк пізнає світ уже з перших днів свого народження, тож мама не має права на помилку. Власне, як згодом і вихователь у дитячому садку.

У дошкільному закладі не лише можна залишити своє чадо під пильним наглядом дорослих. Тут малюк отримує перші знання: вчиться читати по складах, виводить свої перші закарлючки, а головне — потрапляє в дитячий колектив, де теж розвивається завдяки тісному щоденному спілкуванню з однолітками. Психологи зазначають, що це дуже важливо для дитини, яка вже незабаром одягне на плечі ранець і за руку з мамою попрямує до школи.

Садочки стане більше

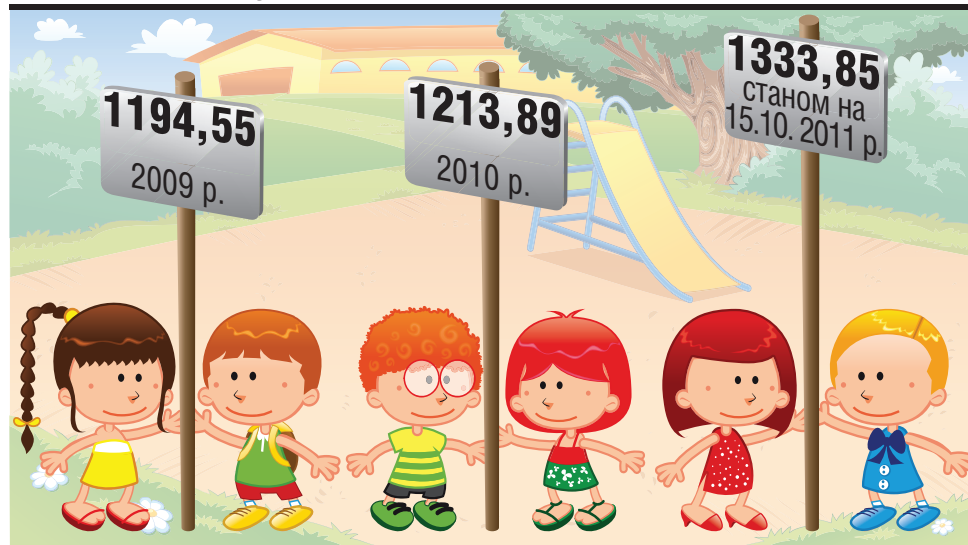
Тож, безперечно, саме в дошкільному віці в кожного малюка закладається фундамент знань, умінь і навичок, з якими він робитиме свої наступні кроки в майбуттє. Тому розвиток дошкільної освіти в нашій країні набуває дедалі

Нині дошкільну освіту в 15 934 дитсадках здобувають 1 млн 333 тис. 850 дітей — це 73,4% загальної кількості малюків від 3 до 6 (7) років.

більшої актуальності. І першою важливою сходинкою стає рівний доступ до якісної освіти для всіх українських дітей. Останнім часом батькам доводилося неодноразово стикатися з проблемою влаштування малюка в дитячий садок — значна частина дошкільних закладів була переповненою, особливо у великих містах.

За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту, півтора року тому мережа дошкільних закладів залишала бажати кращого, тож лише 53% дітей на той час були охоплені дошкільною освітою, 130 тисяч малюків чекали своєї черги на влаштування. Щоб на решті виправити ситуацію на краще, профільне відомство оголосило «хрестовий похід» за відновлення діяльності вітчизняних дитсадків. І результати не забарилися. Якщо в 2009 році функціонувало 15,4 тисячі дитсадків, у 2010 — 15,5 тисячі, то цього року свої двері перед малюками

Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах, тис. осіб



Джерело: За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

відчинили 15,934 тисячі дошкільних навчальних закладів різних типів і форм власності. Зокрема за 9 місяців цього року вдалося відновити діяльність 130 дитсадків, додатково введено в дію 268 установ, з них — 15 новобудов, з яких 4 — у селах.

Втім, освітяни планують істотно розширити потужну мережу дитячих навчальних закладів. «Нам треба нарощувати темпи «хрестового походу» за повернення дитячих садків, — зазначив міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник під час цьогорічного III Всеукраїнського з'їзду працівників освіти. — Практика показала, що вдалося відновити

твердили «Положення про батьківський комітет» та «Положення про консультативний центр для батьків».

Важливо й те, що введено нові штатні нормативи для дошкільних навчальних закладів, а це значно полегшить їхню роботу. Адже нові нормативи передбачають створення важливих посад, зокрема медичної сестри з дієтичного харчування, соціального педагога, інструктора з фізкультури, практичного психолога тощо. Відстоювати права працівників дошкільля тепер буде громадська організація Всеукраїнська асоціація дошкільних працівників, яку створили нещодавно.

За даними Міносвіти, всього в дитсадках нині працює майже 329 тисяч працівників, втім, залишається ще багато вакансій — 5,445 тисячі, майже половина з них — педаго-

гічні. Головна причина такої ситуації — низька зарплата. Адже, приміром, вихователь зі стажем роботи отримує близько 1550 грн, молодий спеціаліст — 1081 грн, технічний персонал — до 960 грн. Водночас середня заробітна плата по Україні за лютий 2011 року становить 2338 грн. У відомстві запевняють, що середній оклад педагогів поступово

За 9 місяців цього року вдалося відновити діяльність 130 дитсадків, додатково введено в дію 268 установ, з них — 15 новобудов, з яких 4 — у селах.

доросте до рівня середньої ставки у промисловості.

Тож слід крок за кроком піднімати престиж працівників дошкільної

КОМПЕТЕНТНО

Тамара ПАНАСЮК,
начальник відділу дошкільної та початкової освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту:

— Здобуття дошкільної освіти сприяє формуванню особистості дитини, розвитку її творчих здібностей, набуттю нею соціального досвіду, вмінню перебувати в колективі — бути його членом, дотримуватися встановлених правил та водночас зберігати свою індивідуальність. А це у свою чергу сприятиме психологічній підготовці дитини до майбутнього навчання в школі. До речі, в більшості країн Європи діти починають навчатися саме з п'ятирічного віку. З пострадянських країн Україна перша прийняла рішення про обов'язковість дошкільної освіти для п'ятирічок.

Скажімо, програма для дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» пропонує змістове наповнення роботи з дітьми, надає більшої ваги особистісному розвитку дитини, акцентує на ігровій діяльності. Програма містить психологічну характеристику — показники нервово-психічного розвитку дітей 5–6 років і практичні поради батькам та педагогам із виявлення здібностей кожного майбутнього школяра.

Нині найбільше малюків (майже 95%) здобувають освіту в державних і комунальних дошкільних навчальних закладах. Решта — в центрах розвитку, позашкільних навчальних закладах, групах короткотривалого перебування. Окрема категорія дітей — з особливими потребами — охоплена соціально-педагогічним патронатом.

освіти. «Зокрема потрібно ліквідувати своєрідну дискримінацію дошкільників, — зазначив профільний міністр. — Для

— 18, але вихователів за це не доплачують. Навіть форми морального стимулювання відзначення праці дошкільників дуже обмежені. А так не повинно бути».

Розв'язуючи актуальні проблеми та впроваджуючи стратегічні напрями роботи, міністерство впевнено реформує дошкільну освіту. Як наслідок, нині понад 99% 5-річних дітей проходять підготовку до школи. Саме вони стануть тим поколінням учнів, які навчатимуться за новими стандартами початкової школи, що з 1 вересня 2012 року розпочинають дорогу в майбутнє.

порівняння: відпустка вихователя триває 42 дні, а вчителя — 56. За тиждень вихователь дитсадка в середньому має навантаження 30 годин, а вчитель

ПЕРСПЕКТИВА

Погляд у майбуття

Серед найсуттєвіших змін у сфері дошкілля — розробка і впровадження Державної цільової програми розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року (затверджено Постановою Кабінету Міністрів № 629 від 13 квітня 2011 року). Вона сприятиме:

- ✓ розвитку мережі дошкільних навчальних закладів за рахунок будівництва нових, відкриттю закладів у пристосованих приміщеннях, створенню груп для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку;
- ✓ проведенню капітальних ремонтів будівель дошкільних навчальних закладів;
- ✓ модернізації матеріально-технічної бази дитсадків;
- ✓ забезпеченню дидактичними та навчально-наочними посібниками, ігровими посібниками «Лего», універсальними навчально-комп'ютерними комплексами;
- ✓ підключенню до мережі Інтернет;
- ✓ створенню циклу передач для батьків з питань дошкільної освіти, сайту «Форум сім'ї» — телефон довіри з питань дошкільної освіти, інформаційної програми «Електронна пошта для батьків»;
- ✓ співпраці в галузі дошкільної освіти з міжнародними організаціями, фондами, програмами, проектами.

Загалом на реалізацію програми передбачено 5 млрд 26 млн 440 тис. грн.

Новітні технології — дітям

Уже в найближчому майбутньому освітяни планують такі кроки розвитку дошкільної освіти:

- ❖ створити демократичну систему управління освітою;
- ❖ індивідуалізувати освітній процес за рахунок збереження і розвитку багатофункціональної мережі ДНЗ;
- ❖ запроваджувати нові форми організації дошкільної освіти;
- ❖ оновлювати зміст та запроваджувати новітні технології;
- ❖ формувати в дитсадках здоров'язберігаючу систему;
- ❖ сприяти впровадженню експериментальної та інноваційної діяльності, зокрема інклюзивної освіти, враховуючи досвід інших країн та кращих надбань вітчизняної педагогіки та психології;
- ❖ започаткувати проведення конкурсів «Дитячий садок майбутнього», «На кращий сайт дошкільного навчального закладу», «Вихователь року» та інших на всеукраїнському рівні.

Акцент на індивідуальність

Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» пропонує орієнтири змістового наповнення освітньої роботи з дітьми — з урахуванням найкращих нині теоретичних і методичних рекомендацій. А ще спрямовує педагогів і батьків на особистісний розвиток дітей за основними напрямками. У Міносвіти запевняють, що дитсадки вже успішно застосовують цю програму, яку попередньо схвалили не лише педагоги, а й батьки.

СЕРЕДНЯ ШКОЛА

За партою — і знання, і здоров'я

АКТУАЛЬНО. З наступного року учні початкових класів навчатимуться за новими стандартами, на черзі — основна і старша школи

Найбільше років свого дитинства кожна людина проводить саме у школі. Тут дитина — від неспівного першачка до амбіційного підлітка — здобуває базові знання, росте, дорослішає, формується як особистість, уперше закохується, обирає свою майбутню професію і робить перший крок у доросле життя.

Вочевидь, даремно в нашій державі, зокрема, середній освіті приділяють значну увагу. Тож профільне міністерство наповнює працює над проблемою реформування змісту освіти, розвитком інформаційно-комунікаційних технологій у навчальних закладах, створенням умов навчання для дітей з особливими потребами, соціальним забезпеченням учителів тощо.

Іноземна — з першого дзвоника

Оскільки останнім часом і вчителі, й батьки учнів звертають увагу на значну переваженість шкільної програми, сьогодні потрібно змінити на краще зміст освіти. За словами директора департаменту загальної середньої та дошкільної



мов у першому класі буде відведено 8 годин на тиждень. Також у стандарті посилено природничу складову: діти впродовж усього навчання в початковій школі вивчатимуть «Природознавство» — по 2 години на тиждень.

По-третє, освітяни подбали про використання здоров'язберігаючих технологій — це сприятиме формуванню в дітей навичок збереження власного здоров'я. Усі ці нововведення стартують з 1 вересня 2012 року, тобто май-

Якість передусім

Оскільки одним з найактуальніших завдань сьогодні є підвищення якості освіти, також потрібно вдосконалювати мережу загальноосвітніх навчаль-

наповнюваності класів. Внаслідок цього в кілька разів зросла вартість навчання одного учня. Освітяни впевнені, що школа, де вчителі викладають два-три предмети і немає елементарної навчальної бази, не в змозі дати своїм учням якісну освіту.

Так, одним із вагомих здобутків останніх років стало створення освітніх округів — на сьогодні функціонує вже понад 1,5 тисячі таких об'єднань. Найбільше — на Донеччині, Вінниччині, Івано-Франківщині, Сумщині. До складу освітнього округу можуть входити різні типи шкіл, дошкільні, поза-шкільні, професійно-технічні, установи культури та спорту, навіть вищі. Освітня інфраструктура розвинута так, що всі заклади округу пов'язані одним маршрутом, за яким курсує шкільний автобус.

До речі, забезпечення учнів підвезенням до шкіл — теж серед пріоритетів роботи міністерства. Примі-

Цього року школу закінчили 187,2 тис. одинадцятикласників — це на 45% менше, ніж торік (335,1 тис.). А ось наступного атестат зрілості отримають понад 300 тис. випускників.

них закладів, але підходити до цього процесу зважено. Адже в Україні функціонують 605 так званих малокомплектних шкіл, де не набереться й десяти учнів. Найбільше таких закладів у Хмельницькій, Житомирській, Черкаській, Кіровоградській, Полтавській, Харківській, Сумській та Чернігівській областях. Це й не дивина, оскільки статистика не-вблаганна: за останнє десятиріччя кількість учнів скоротилася аж на 2,5 мільйона. Така ситуація неминуче призвела до зменшення кількості шкіл та

ром, якщо в 2009 році за бюджетні кошти не було придбано жодного шкільного автобуса, то в 2010-му закупили 170 машин, а цього року в межах реалізації Державної цільової програми «Шкільний автобус» на 2011–2015 роки за кошти держбюджету навчальні заклади вже отримали 112 машин, ще 58 автобусів закупили за кошти спільного зі Світовим банком проекту «Рівний доступ до якісної освіти в Україні». У профільному відомстві запевняють, що до кінця цього року заклади загалом отримають 215 «школярників».

У НОГУ З ЧАСОМ

«Сто відсотків» знань

Те, що деякі педагоги досі бояться комп'ютера, — не новина. Щоб нарешті подолати їхню «неписьменність» і навчити працювати з новими технологіями, запроваджена Державна цільова програма «Сто відсотків», розрахована до 2015 року. Її мета — 100-відсоткове оволодіння вчителями навичками роботи з комп'ютером.

Олег, 17 років, Вінниччина:

— Директор школи звернувся до нас, одинадцятикласників, з проханням допомогти вчителям освоїти комп'ютер. Спочатку ми ніяковіли — треба ж навчати своїх педагогів! Але вони нас підбадьорювали і старанно виконували всі завдання. Тож відтепер ми навіть краще розуміємо одне одного.

Василь, 16 років, м. Київ:

— Під час таких занять ми збагнули, що знати самому — одне, а пояснити іншим — непросте справа. Втім, тепер звичайні уроки стали набагато цікавішими: педагоги застосовують новітні технології, шукають додатковий цікавий матеріал, проводять захопливі презентації.

Також, за даними Міносвіти, на початку 2011 року до мережі Інтернет було підключено майже 85% українських шкіл. До кінця року доступ до всевітньої мережі планують надати ще 200 навчальним закладам. Підключення шкіл до швидкісного широкопasmового Інтернету у форматі 4G передбачається реалізувати в рамках Національного проекту «Відкритий світ».

КОМПЕТЕНТНО

«Профільне навчання — це нова філософія освіти»



Директор гімназії №48
Маріанна БОСЕНКО

Про основні кроки реформування середньої освіти «УК» вирішив поцікавитися в директора гімназії № 48 Шевченківського району столиці Маріанні БОСЕНКО.

УК Маріанно Іванівно, у чому, на вашу думку, полягають основні переваги нового Державного стандарту початкової школи?

— Важливо, що проект стандарту був винесений на обговорення широкої громадськості і отримав схвальні відгуки вчителів. Він ґрунтується на засадах особистісно-орієнтованого і компетентнісного підходів. Програми розвантажені від надмірної деталізації, ведеться робота з уніфікації програм за формою та структурою; враховане застосування здоров'язберігаючих технологій при викладанні всіх предметів.

Також новий стандарт охоплює всі сфери навчальної і практичної діяльності учнів, спрямований на утвердження патріотизму, духовності, морально-етичних норм, забезпечує зв'язок з життям, соціально-культурний розвиток особистості та формування в учнів уміння вчитися.

УК У новому стандарті для середньої і старшої школи суттєво, що остання буде профільною...

— Профільне навчання — це нова філософія освіти, що обумовлює якісно новий підхід до підготовки випускників. В Європі воно існує уже давно, тепер запроваджується і в нас. По-перше, це допоможе старшокласникам певною мірою визначитися з вибором професій. Безперечно, професіоналізація навчання вимагає нового підходу і до кадрів загальноосвітніх навчальних закладів, і до їх матеріально-технічного оснащення, тому це буде нелегкий, але цікавий і необхідний процес.

Введення профільного навчання наближає нас до європейських стандартів. Приміром, для нашої гімназії профільним є вивчення іноземних мов, одна з головних — англійська. Вивчення іноземних мов зумовлює якісно новий підхід до підготовки молоді України, чий інтелектуальний, полікультурний і фаховий рівень повинен бути відповідним до вимог сучасної багатомовної Європи.

УК Одним з важливих питань є впровадження інформаційно-комунікативних технологій. Відомо, що ваш заклад вже роками їх застосовує.

— Наша гімназія одна з перших в Україні обладнала класні приміщення мультимедійними комплексами, пізніше інтерактивними дошками, зараз персональними ноутбуками для вчителів. Це дало змогу зробити навчальний процес більш динамічним, урізноманітнити його, залучити учнів до співпраці, виконуючи певні проекти, завдання.

Сьогодні використання комп'ютерних технологій допомагає в управлінській діяльності, проведенні моніторингу всього освітнього середовища гімназії: від відвідування учнями навчального закладу до науково-методичної роботи вчителів.

УК Яким чином можна заохотити молодого вчителя працювати в школі?

— Звичайно, треба підтримувати молодих спеціалістів на державному рівні. Скажімо, в Києві вони отримують разову допомогу. Але знаю, в деяких пострадянських державах упродовж трьох років учитель-початківець має доплату, оскільки після закінчення вишу не має ні стажу, ні кваліфікаційної категорії.

Також молодий педагог, приходячи в школу, іноді зустрічається з байдужістю до своєї особистості як з боку колег, так і керівництва. Тому в колективі треба подбати про умови для розвитку творчої особистості, цікавитись роботою молодої людини, допомогти їй зробити перші кроки і створити таку атмосферу, щоб на обличчі молодого вчителя завжди сяяла усмішка. Учителю без усмішки — чужа людина серед учнів. Тож нам всім разом треба зберегти усмішку Вчителя.

ВИЩА ШКОЛА

«Не може бути успішної держави без конкурентоспроможних фахівців»

Ректор Київського національного університету імені Тараса Шевченка академік Леонід ГУБЕРСЬКИЙ



Численні експерименти з реформування вищої школи, здається, вже ні в кого не залишили сумнівів: будь-які зміни в цій царині нічого не варті, якщо вони не сприяють головному — підвищенню якості освіти. Як і чого слід навчати студента, щоб у майбутньому він знайшов своє місце в сучасному світі жорсткої конкуренції? З таким запитанням ми звернулися до голови Співки ректорів вищих навчальних закладів країни, ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка Леоніда ГУБЕРСЬКОГО.

УК Леоніде Васильовичу, конкурентоспроможним може бути тільки якісний продукт. У системі вищої освіти — це випускник, який...

...володіє якісними знаннями і навичками, має певний набір компетенцій і вміє їх застосовувати в практичній діяльності. А ще — самонавчатися. Бо є безліч сфер, у яких зміна сукупності знань і навичок відбувається надзвичайно швидко. Як бачите, ми розглядаємо конкурентоспроможність насамперед з позиції якості. Тим часом тут виникає чимало запитань. Скажімо, наше розуміння цієї категорії не завжди збігається з нинішніми запитами ринку праці. Що я маю на увазі? Наведу такий приклад. Нещодавно експерти оприлюднили такі вражаючі дані: майже 75% працевлаштування на 1 місце серед критеріїв, за якими вони добирають працівників, поставили наявність досвіду практичної діяльності. Даруйте, але виникає парадокс: або студент повинен прогулювати заняття і працювати, або з майбутнім працевлаштуванням добре підготовленого випускника будуть великі проблеми. А є ж і такі галузі, куди нефахівця й на гарматний постріл не підпускають! Де вихід із цього зачарованого кола? Його треба шукати усім учасникам освітнього процесу разом із законодавцями, урядовцями і бізнесменами.

УК Складається враження, що ринок праці живе за своїми законами, до вивчення яких наша освітня галузь ніяк не збереться підступитися. До цих пір його аналіз обмежується фіксацією очевидного: в нас не вистачає робітничих професій, зате багато юристів, економістів... Чом би й ні, якщо дозвіл на відкриття таких спеціальностей має чи не кожен виш. Тож і якість їхньої підготовки відповідна. Як у класичному університеті пропрацюють запити ринку?

— Подивімося правді в вічі, популярних донедавна спеціалістів у необмежених кількостях випускали передусім приватні університети. Така форма освіти має повне право на життя. Але в нас такі заклади «спеціалізуються» переважно на соціогуманітарних спе-

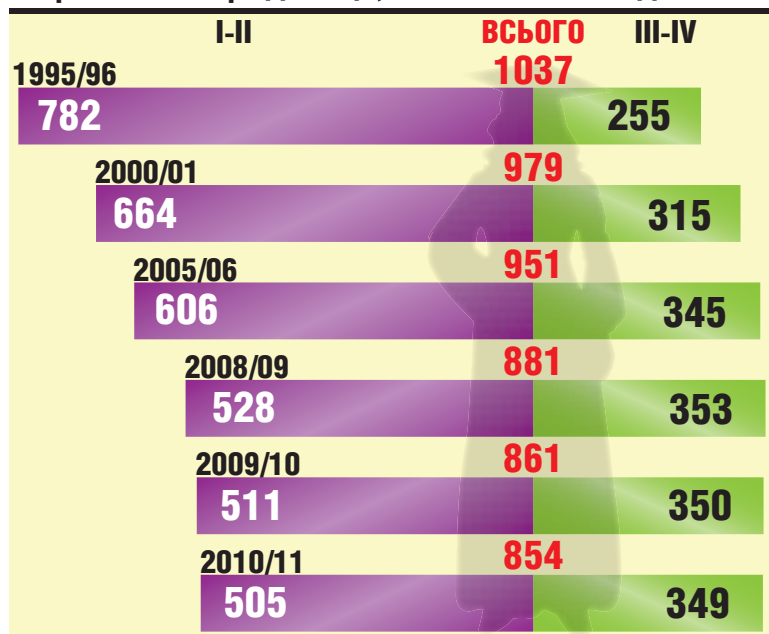
ціальностях — до перелічених вами можна ще додати перекладачів — не філологів, зазначу. Тобто вони не готуватимуть учителя для школи, викладача для університету, науковця. Вони не готують фахівців з історії, а політологів, соціологів, там, де не потрібні капіталовкладення. Жодний з таких закладів не відкрив, скажімо, хімічний факультет. А це перспективна галузь, це нові матеріали, технології, фармакологія зрештою. Наші хіміки, до речі, налагодили тісні стосунки з університетами Франції. Фактично всі студенти як другу мову вивчають французьку, ім періодично читає лекції Нобелівський лауреат Жан Марі Лен, провідні хіміки світу запрошують їх на стажування. Ще один результат співпраці — низка дисертацій, захищених молодими науковцями у Франції та Україні паралельно. Таким шля-

ми і математичними напрямками і водночас не знижувати темпу їх розвитку, поза сумнівом, складно навіть такому потужному вишу, як ваш. Може, я помиляюся, але навіть Нобелівські лауреати не читають лекцій безкоштовно, не кажучи вже про потреби багатьох факультетів у новітньому вартісному обладнанні. На що можна розраховувати бюджетному класичному університету, який поставив собі за мету надавати своїм випускникам тільки якісну освіту?

— Передусім на новий закон про вищу освіту. Він потрібний усім учасникам освітнього процесу, адже чинний, ухвалений 2002 року, морально вже застарів. Хоча б тому, що 2005-го країна стала учасником Болонського процесу, зобов'язавшись до 2010 року адаптувати до цієї системи власне законодавство.

На відміну від попереднього, новий законопроект має радикальний характер щодо університетської автономії. Щоправда, й чинне законодавство дає достатньо академічних та інституційних свобод. Ми самі затверджуємо власні навчальні програми, маємо право самостійно створювати кафедри і факультети, звісно, поставивши до відома профільне міністерство — через нього йде фінансування. Скажімо, за останні два роки у нас започатковано 5 ка-

Динаміка мережі вищих навчальних закладів за рівнями акредитації, кількість закладів



Джерело: За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

хом ідуть і радіофізичний, механіко-математичний факультети, факультети кібернетики, соціології, Інститути біології та високих технологій. Жоден приватний виш не відкриває спеціальності «прикладна фізика» — хіба цей напрямок не перспективний? Але тут фахівця не навчити без обладнання, лабораторної бази.

Ми започатковуємо нові спеціальності на механіко-математичному факультеті. Наприклад, статистику, яка в свою чергу дала змогу започаткувати єдину в Україні кафедру актуарної та фінансової математики. Такі фахівці цінуються в усьому світі — це сьогодні надзвичайно перспективно. Водночас зберігаємо класичну математику, бо саме вона виступає основою для всієї математичної статистики й актуарної і фінансової математики.

УК Утримувати баланс між соціогуманітарними, природнич-

федр на юридичному факультеті, 4 — на економічному, в тому числі українсько-німецьку кафедру економічного бізнесу та підприємництва. Є попит на фахівців, яких готуватиме новостворена кафедра державного управління філософського факультету. Чомусь ринок праці в нас сприймається тільки в поєднанні з бізнесом. Але тут є й інші учасники. Працевластувач виступає й держава, набираючи працівників у прокуратуру, суди, медичні заклади, школи.

Та стрижнем нового законопроект, на мою думку, є третя складова університетської автономії — фінансово-господарська. На внесенні цієї новели наполягла Співка ректорів вищих навчальних закладів, яку я очолюю. Для державних університетів це єдина можливість не втратити темп розвитку. Адже нині кошти, які ми отримуємо від власної діяльності, спрямовуються до спеціального фонду держбюджету.

ДОСЬЄ «УК»

Леонід ГУБЕРСЬКИЙ. Народився 4 жовтня 1941 року в Миргороді Полтавської області. Після закінчення філософського факультету Київського університету працював в ньому асистентом, старшим викладачем, доцентом, професором. У 1982-1988 роках був проректором з міжнародних зв'язків, навчальної роботи. З 2006 р. — директор Інституту міжнародних відносин університету, з 2008-го — ректор. З 2003 року — академік НАН України.

Нерідко через недосконалість тендерних процедур їх не можна використати. Так, маючи невеликий бюджет, який перевищує надходження деяких обласних центрів, ми до цих пір не можемо реконструювати стадіон, бо весь час доводиться проходити якісь узгодження. Поки робили економіко-технічне обґрунтування тощо, ціни на матеріали так зросли, що потрібно знову оголошувати тендер. А далі, як кажуть, дивіться сказане вище.

Ще один приклад. Наш університет бере участь у 7 Рамковій програмі ЄС із наукового співробітництва. В багатьох програмах наші фахівці виконують левову частку роботи, але гроші залишаються європейським колегам, бо за умовами грантоодержання вони не можуть іти в бюджет. Тут ми програємо навіть недержавним університетам. Ще раз підкреслю: без фінансової самостійності про конкурентоспроможність можна забути — якісного фахівця на обладнанні минулого століття не підготувати.

Крім закону про вищу освіту, є ще три інструменти, які вкрай важливі для забезпечення якості навчання. Це — Національна рамка кваліфікацій, яка визначає на кожному етапі навчання людини впродовж її життя, з чим воно пов'язується. Цей документ довго і ретельно проробляли, він пройшов узгодження з європейськими структурами.

Також йдеться про додаток до диплома європейського зразка. Чим він відрізняється від нашого? Тим, що працевластувач бачить структуру підготовки студента. У нашому додатку, як ви знаєте, виставлені лише оцінки за певні предмети.

Ще один інструмент — європейська кредитно-трансферна система, яка дає змогу зіставляти навчальні результати в різних країнах. У чому її важливість? Нам нарешті потрібно зрозуміти, що конкурентоспроможність випускника визначається не за тим, що він вивчав, а як він навчався і які результати навчання. Чого гріха таїти, можна впродовж усіх років навчання отримувати посередні оцінки, але без диплома, який дає право на припинення працевлаштування, ніхто не залишається. Тому нині, коли ми говоримо про якість, треба зосередитися на результатах навчання. А це вимагає переорієнтації всієї системи вищої освіти.

УК Ліберальне ставлення до студентів відмінняється?

— Так. Те саме стосується й викладача, який має читати той курс, який потрібний студенту як майбутньому фахівцю. Бо він працює на студента як кінцевого споживача свого продукту. А разом вони — користувачі університетського ресурсу. Якщо студент не засвоїв матеріал, то не завжди через те, що йому забракувало здібностей. Загалом треба змінити психологію в українській системі освіти — викладач завжди правий. Ми постійно працюємо в цьому напрямку, і зрушення вже є.

УК Тут, мабуть, доречно згадати, що очолюваний вами університет серед перших отримав статус дослідницького. Адже саме через наукові розробки професорсько-викладацького складу студенти долучаються до сучасних знань...

— Рівня справжнього дослідницького університету не досягти, коли немає єдності освіти, науки, інновацій. Тобто впроваджувати результати досліджень слід одночасно і в навчальний процес, і у виробництво. А це питання не тільки до університетів, а й до бізнесу, який радше купує розробки на Заході чи Сході, вкладаючи гроші в чужу освіту та науку. Тим часом перші кроки на шляху до створення дослідницького університету ми вже зробили: на нашій базі працює науковий парк, до якого увійшли кілька вишів і понад десяток структур Національної академії наук. Уже маємо певні здобутки в інноваційній сфері. Відбулася й комерціалізація наукових результатів і одночасне їх упровадження в навчальний процес.

УК Не пригадую, щоб університет імені Тараса Шевченка мав колись проблеми з абітурієнтами. Як гадаєте, чи підтягнеться середня школа до того рівня, який ви ставитимете до своїх вступників?

— Ми розуміємо всю важливість цієї справи, тому давно працюємо з середньою освітою. Я не втомлююся повторювати своїм колегам: слід повернути єдність середньої і вищої школи. Сьогодні вища школа багато в чому відсторонена від навчального процесу в середній школі, а, скажімо, ще 30–40 років тому академіки писали для учнів підручники. Висновок один: випускник середньої школи не зовсім готовий до навчання в університеті. Саме тому нині наш університет бере активну участь в опрацюванні процедур зовнішнього незалежного оцінювання, проводив пілотний проект тесту на загальну навчальну компетентність, який визначає, чи здатна людина навчатися взагалі. Також розгорнули широку програму співпраці з провідними школами країни — вища школа має отримувати якісно підготовленого і професійно зорієнтованого абітурієнта.

УК Але обдаровані діти навчаються не тільки в елітних середніх навчальних закладах...

— Ми це враховуємо. Повірте, представники наших факультетів часті гості в провінційних школах. На цьому напрямку також активно працюють регіональні відділення Співки ректорів вищих навчальних закладів. Скажімо, нещодавно про свої здобутки тут звітував Полтавський національний технічний університет. Тобто це планована робота, бо вся вища школа розуміє: треба орієнтуватися на абітурієнта, який здатен опанувати програму того чи того вишу. Це світовий шлях.

Наталія БОРОДЮК,
«Урядовий кур'єр»

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА

Щоб гурток працював у кожній школі

до душі. Улюблена справа розвиває дитину й психологічно розвантажує її після уроків

Наталія ЛІЩИНЬКА
для «Урядового кур'єра»

Позашкільна — невід'ємна складова системи неперервної освіти в країні. Її значення важко переоцінити, бо заняття улюбленою справою сприяє розвитку особистості, психологічно розвантажує дитину. Долучившись до роботи різних гуртків і зрозумівши, до чого в неї хист, дитина має змогу самостійно зробити вибір у житті. Водночас позашкільна — це ще й дієвий засіб запобігання злочинності й правопорушенням у молодіжному середовищі. Про значення, якого держава надає цьому освітньому напрямку, можна судити хоча б з того, що ще 2000 року його було визнано законодавчо — тоді з'явився Закон України «Про позашкільну освіту». Тим часом у Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту визнають: 37% дітей, які нині охоплені такою роботою, — не той показник, на якому можна зупинятися.

— За ці роки багато зроблено. Зокрема сформовано законодавчу базу, що дає змогу функціонувати таким закладам. Однак нині йдеться про вдосконалення форм і методів позашкільної освіти, — розповідає Алла Середницька, начальник відділу позашкільної освіти, виховної роботи та захисту прав дитини МОНмолодьспорту. — Задоволення запитів дітей і підготовка кадрів, поліпшення матеріально-технічної бази закладів — основні напрями діяльності відомства в цій царині за останні два роки. Вони також залишаються пріоритетом на кілька майбутніх років. Це, на нашу думку, підвищить якість позашкільної освіти і забезпечить її доступність.

У Національній стратегії розвитку освіти до 2020 року визначено: надалі різні форми позашкільної освіти мають охоплювати не менш як 50% дітей. До слова, деякі області вже змогли досягти цього показника, наприклад Сумська й Кіровоградська. Наближаються до цієї цифри Харківська — (47,2%), Київська (45,2%), місто Севастополь — (44,3%).

У науку — через ігри

Знаковими для позашкільної освіти стали такі події, як Перша всеукраїнська виставка дитячої творчості «Країна юних

майстрів», що відбулася 24 лютого 2011 року в Києві. Тут демонстрували роботи переможців міжнародних і всеукраїнських конкурсів. Президент України, який оглянув досягнення талановитих дітей, дав високу оцінку діяльності позашкільних закладів, особливо новаторським досягненням в деяких областях, зокрема щодо її доступності. У Сумській області, наприклад, за останні роки впроваджено пересувні позашкільні заклади, які проводять роботу в найвіддаленіших куточках краю. В багатьох областях відкриваються філії поза-

шкільної освіти. Тому впроваджено останнього року відповідно до Указу Президента України «Про призначення грантів Президента України для підтримки досліджень молодих учених на 2011 рік», Національний педагогічний університет ім. Михайла Драгоманова провадив наукове дослідження «Розроблення змісту підготовки педагогічних працівників для позашкільної освіти в Україні». Дослідники науково обґрунтували і розробили структуру та зміст професійної підготовки педагогічних працівників, а також запропонували започаткувати у вищих на-

шкільної освіти. Тому впроваджено останнього року відповідно до Указу Президента України «Про призначення грантів Президента України для підтримки досліджень молодих учених на 2011 рік», Національний педагогічний університет ім. Михайла Драгоманова провадив наукове дослідження «Розроблення змісту підготовки педагогічних працівників для позашкільної освіти в Україні». Дослідники науково обґрунтували і розробили структуру та зміст професійної підготовки педагогічних працівників, а також запропонували започаткувати у вищих на-

ДОВІДКА «УК»

Як відомо, становлення системи позашкільної освіти в Україні розпочалося понад 90 років тому. Нині в країні діють 1496 позашкільних навчальних закладів і 638 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, у роботі яких беруть участь понад півтора мільйона дітей (майже 40% школярів). Такі установи мають різні назви, скажімо, будинки художньо-естетичної творчості, клуби науково-технічної, еколого-натуралістичної творчості, туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій, станції юних техніків і юних натуралістів, центри військово-патріотичного спрямування; Малі академії наук, Малі академії мистецтв, дитячі флотилії моряків і річників тощо.

Проблема полягає також у підвищенні соціального статусу педагога позашкільної освіти. Передовсім через оплату праці, яка є найнижчою серед освітян в Україні.

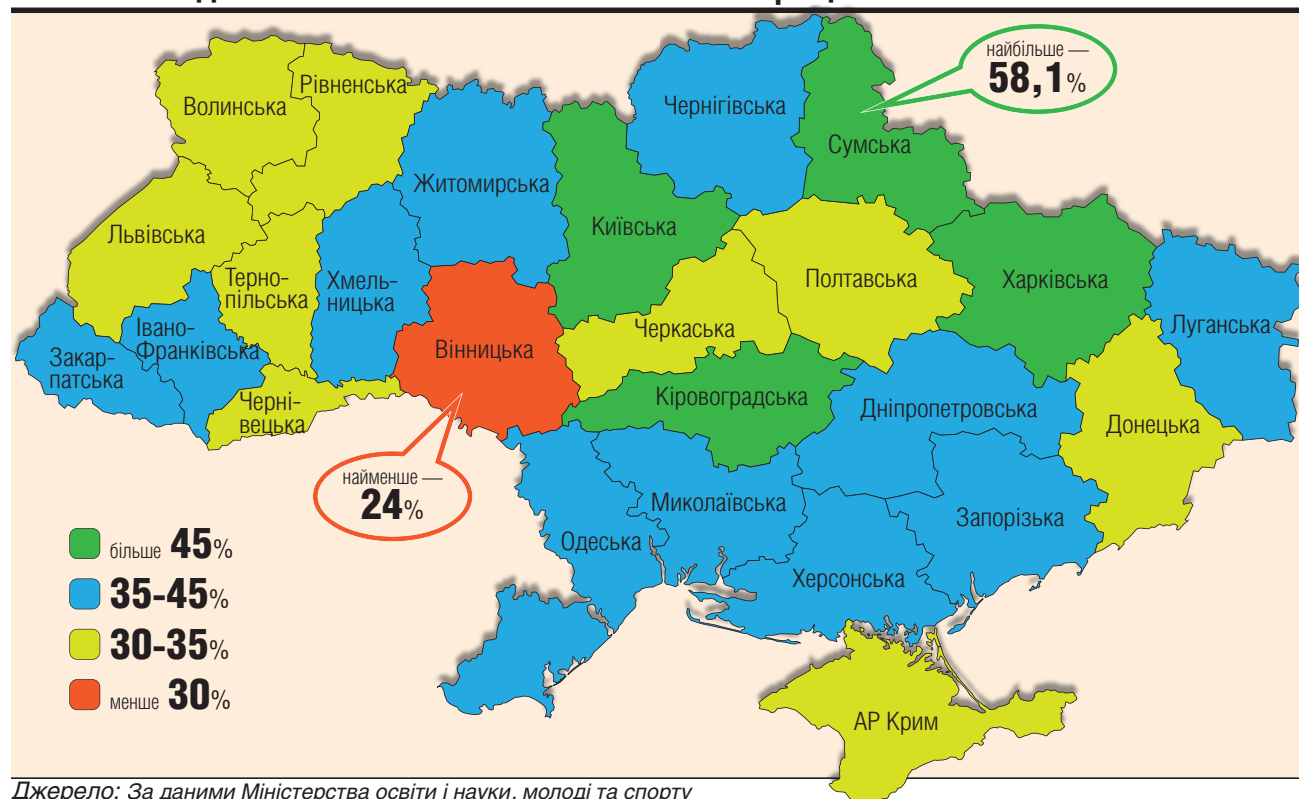
— Досі не завершено історію з реорганізацією чотирьох позашкільних закладів у Самборі, — каже Алла Середницька. — Ми вважаємо, що один заклад у місті не може задовольнити потреб усіх дітей. І ніколи в історії позашкільної освіти не було прикладу, щоб спочатку заклади закрили, а потім у повній кількості відновили. А спроби реорганізувати, злити позашкільні заклади (всупереч законодавству, бо є стаття в Законі «Про позашкільну освіту», яка забороняє це робити) тривають. Раз на два — три місяці ми спостерігаємо такі намагання місцевої влади зробити це в різних регіонах.

Міністерство моніторить ситуацію з тим, щоб захистити інтереси дітей. Зокрема за найперших тривожних дзвіночків звертається до відповідних органів, що здійснюють нагляд за дотриманням законодавства. Реакція на такі дії місцевої влади жорстка, бо поодинокі випадки не мають стати типовими.

Законодавче поле

Нині в 7 законах та майже 40 підзаконних нормативних актах є положення, які стосуються позашкільної освіти, підтримки обдарованих дітей, розвитку особистості. Безпосередньо, крім Закону «Про позашкільну освіту», діяльність цього освітнього напрямку зокрема регулюють укази Президента України «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді» (2010 р.) і «Про призначення стипендій Президента України переможцям всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів і Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України» (2006 р.), накази профільного міністерства, якими затверджено «Типові навчальні плани для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України» (2008 рік), «Положення про всі види позашкільних навчальних закладів» (2002–2010 рр.), «Примірні типові штатні нормативи позашкільних навчальних закладів державної та комунальної форм власності системи Міністерства освіти і науки України» (2010).

Охоплення дітей позашкільною освітою в 2011 році



Джерело: За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

шкільних закладів на базі сільських шкіл.

Чи не найактивніше працює над охопленням своїм впливом дітей з усіх регіонів Український державний центр «Мала академія наук України» — один із найбільших позашкільних освітніх проектів країни, спрямованих на пошук, підтримку, забезпечення умов для розвитку науково обдарованих учнів. Академія об'єднує 27 територіальних відділень обласного рівня, майже 1000 районних підрозділів та наукових товариств школярів. Діяльність академії структурована за шістьма науковими відділеннями, що включають 40 секцій за майже всіма науковими напрямками.

— Наше завдання — дійти до кожної школи. Створити такі умови, щоб на-

залучати їх масово, частина учнів для науки вже втрачена. Якщо в більш ранньому віці показати дитині, що наука — це цікаво, в ній можна самостверджуватися, багатьох проблем так званого перехідного періоду можна позбутися. Бо негатив у дітей виявляється тоді, коли вони не задоволені життям, собою. А тут є поле для самореалізації. Такий особистісний розвиток у МАН культивується.

Музику замовляють діти

Не менш пріоритетне завдання, зазначають у профільному міністерстві, — підвищення якості позашкільної освіти, наближення її до реальних потреб дітей. Йдеться про швидке реагування на те, чого діти прагнуть і чим захоплюються, про започаткування нових, сучасних видів дитячої творчості. Бо досі дитині пропонували обирати з того, що вже є.

Зрозуміло, головна роль у забезпеченні якісної освіти належить педагогічним працівникам, тож передбачається приділити належну увагу підвищенню рівня підготовки педагогічних кадрів для системи поза-

шкільних закладах дисципліну «Основи позашкільної освіти».

Скільки коштують творчі здібності?

Новації в цьому освітньому напрямку зазначено в Державній цільовій соціальній програмі розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року, затвердженій торік постановою Кабміну. Вона також є орієнтиром для укладання регіональних програм в областях. Цей момент дуже важливий для збереження системи позашкільної освіти, оскільки відповідно до чинного законодавства саме з місцевих бюджетів здійснюється фінансування таких закладів.

Належне фінансування системи позашкільної освіти — важливий пункт у її реформуванні. Так, учасники III Всеукраїнського з'їзду працівників освіти наголошували на потребі внести законодавчі зміни до Бюджетного кодексу України з тим, щоб ця освітня ланка утримувалася відповідно до її значення. Поки що місцеві бюджети не в змозі забезпечити її поступальний розвиток.

Тим часом навіть кадри для цієї унікальної системи добирають за особливими правилами. Керівником гуртка може бути не обов'язково педагогічний працівник, а просто майстер цієї справи. Тож профільне міністерство акцентує увагу на соціальному захисті людей, які працюють у системі позашкільної освіти.

Так не буває: спочатку закрили, потім відновили

Чи потрібно розгалужувати мережу позашкільних закладів? У міністерстві вважають: так! Не закривати, як депутати міст Знамянки Кіровоградської, Самбора Львівської областей, Черкаси, Полтави, а відкривати нові. І кількість таких закладів в Україні таки зростає. Якщо 2006 року їх було 1473, 2007-го та 2008-го — 1478, 2009 — 1496, 2010 — 1493, то 2011-го — 1496. Сtribок «у мінус» у 2010 році — це та негативна тенденція щодо укрупнення, злиття закладів, яку міністерство всіма силами намагається стримати.

ЧОГО ВДАЛОСЯ ДОСЯГТИ:

- ✓ сформувати багаторівневу систему позашкільної освіти;
- ✓ класифікувати гуртки, групи, творчі об'єднання позашкільних навчальних закладів за трьома рівнями (початковий, середній, вищий);
- ✓ розширити мережу позашкільних навчальних закладів, створити заклади нового типу;
- ✓ розгорнути нові напрями, модернізувати навчально-виховний процес у позашкільних навчальних закладах;
- ✓ диверсифікувати джерела фінансування позашкільної освіти за рахунок додаткових джерел фінансування, що не заборонені законодавством.

ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНА ОСВІТА

Нові стандарти для «золотих рук»

ПЕРСПЕКТИВИ. Сучасні підходи та співпраця з роботодавцями дадуть змогу готувати висококваліфікованих фахівців

Тетяна КАПУСТА
для «Урядового кур'єра»

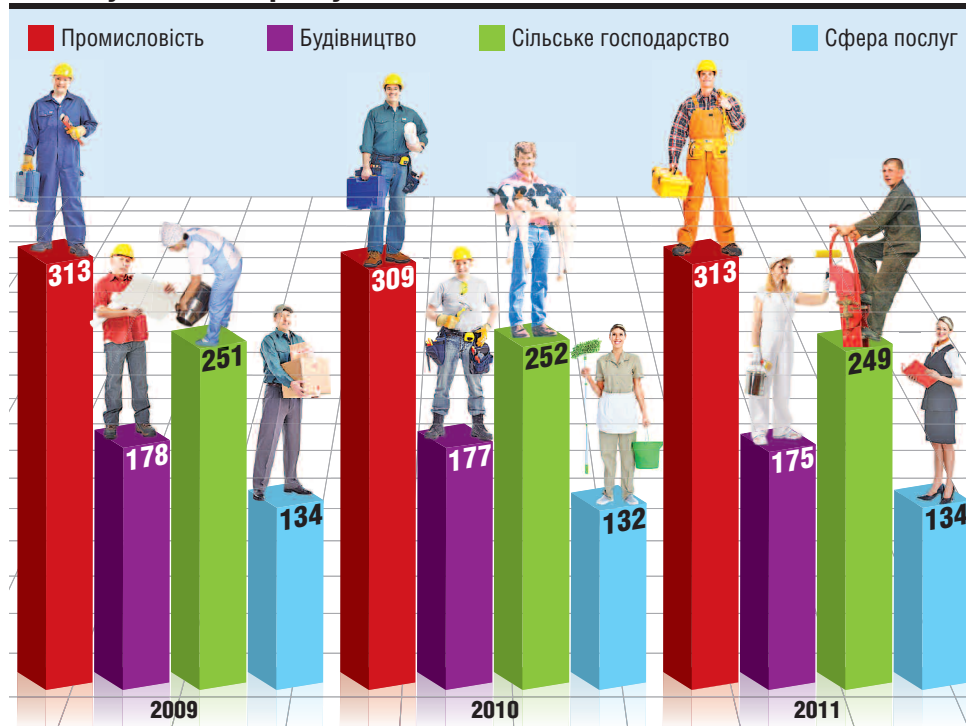
Науковий прогрес мало не щодня видає на-гора ті чи ті новації для оптимізації виробничих процесів. Оскільки професійно-технічна освіта чи не найтісніше пов'язана саме з виробництвом, навчання майбутніх фахівців у системі профтехосвіти повинно відповідати вимогам часу.

Оновлення змісту освіти — найголовніша запорука системності змін. Насамперед ідеться про розробку сучасних державних стандартів професій, передовсім тих, що мають попит на ринку праці. Водночас не менш актуальне підвищення кваліфікації викладачів професійно-технічних навчальних закладів.

Два вектори розвитку

Основні напрямки розвитку професійно-технічної освіти, які окреслило Міністерство освіти і науки, молоді та спорту, дадуть змогу створити гнучку й сучасну освітню систему. Насамперед ідеться

Мережа професійно-технічних навчальних закладів за галузевим спрямуванням



Джерело: За даними Міністерства освіти і науки, молоді та спорту

про оновлення стандартів профтехосвіти. Ця проблема вже давно одна з найактуальніших, оскільки попередні державні стандарти розробляли ще у 70—80-х рр. минулого століття.

Щороку планується затверджувати приблизно 60 нових стандартів. У їхній розробці братимуть участь і науковці, й роботодавці.

Наступне — якнайтісніша співпраця з роботодав-

цями. Нещодавно МОНмолодьспорту й Об'єднана рада роботодавців підписали меморандум про співпрацю, де зокрема йдеться про осучаснення матеріально-технічної бази в закладах освіти.

— Ми обговорюємо проблему підготовки робітничих кадрів для хімічної промисловості, — розповів директор департаменту професійно-технічної освіти міністерства В'ячеслав Супрун. — Працюємо над удосконаленням процесів формування державного замовлення, плануємо співпрацю конкретних училищ і підприємств компанії Group DF. Хімічне виробництво потребує сучасних підходів до професійної підготовки персоналу, тож потрібно оновити кваліфікаційні характеристики. З ініціативи міністра Дмитра Табачника та об'єднань роботодавців нині до навчального процесу долучаються конкретні замовники робітничих кадрів. Підписано меморандум між міністерством, групою роботодавців в особі ЗАТ «Систем Кепітал Менеджмент» і Конфедерацією роботодавців. Мета — впровадження в навчально-освітні програми нових професійних стандартів, зокрема в галузі енерге-

ДОВІДКА «УК»

Кабінет Міністрів ухвалив низку постанов та розпоряджень щодо поліпшення діяльності професійно-технічних навчальних закладів. Зокрема:

— постановою від 27 серпня 2010 року №784 затверджено Порядок працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів, підготовка яких здійснюється за державним замовленням;

— постановою від 27 серпня 2010 року №770 внесено зміни до Порядку надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики;

— постанову від 27 серпня 2010 року №783 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 серпня 1998 року №1240»;

— постанову від 16 листопада 2011 р. № 1238 «Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження державних стандартів професійно-технічної освіти».

тики, металургії, видобувної промисловості.

Система навчання має відповідати потребам економіки

Уряд затвердив Державну цільову програму розвитку професійно-технічної освіти на 2011–2015 роки. Обсяги фінансування — 3,5 млрд грн. Головне завдання — забезпечити якість освіти відповідно до потреб економіки. Програма передбачає об'єднання зусиль центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, профспілок і роботодавців. Вони повинні забезпечити впровадження у навчальний процес державних стандартів з конкретних професій нового покоління, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у закладах профтехосвіти, оснащення їх сучасним устаткуванням та технікою, видання сучасних підручників та посібників.

Для створення ефективної системи підготовки робітничих кадрів намічається запровадити приблизно 300 державних стандартів із професій нового покоління.

— Ми плануємо модернізувати матеріально-технічну базу 200 державних ПТНЗ і разом із роботодавцями створити на їхній базі центри впровадження інноваційних технологій навчання і виробництва. Також продовжимо вводити в навчально-виробничий процес закладів профтехосвіти сучасні інформацій-

но-комунікаційні технології. Зокрема створимо електронні бібліотеки, оснастимо заклади профтехосвіти 600 комп'ютерними комплексами (1 комп'ютер на 16 учнів). Ще один напрям роботи — організація й проведення всеукраїнських і регіональних конкурсів фахової майстерності, виставок-ярмарків робітничих професій, — окреслив плани розвитку галузі В'ячеслав Супрун.

Освіта, підкріплена наукою

За оцінками спеціалістів, понад 50% промислової продукції в економічно розвинених країнах виготовляють із застосуванням процесів зварювання. Керівники професійно-технічних навчальних закладів багатьох регіонів уже давно співпрацюють з Інститутом електрозварювання ім. Є. Патона НАНУ.

Міжгалузовий навчально-атестаційний центр інституту має міжнародну акредитацію і 15-річний досвід підготовки зварників міжнародного рівня. Спеціалісти Інституту електрозварювання за підтримки МОНмолодьспорту, Національної академії наук України, соціальні партнери-роботодавці обґрунтували нову концепцію підготовки робітників. Державний стандарт професійно-технічної освіти нового покоління за професією «зварник» тепер враховує міжнародний стандарт якості ISO, забезпечує відповідною галузеву сертифікацією випускників.

ПРЯМА МОВА

«Ми відійшли від програми виживання й перейшли до розвитку»

Юрій СОЛОВЙОВ,
начальник управління освіти
і науки Донецької
облдержадміністрації:

— Потреба економіки регіону в кваліфікованих робітничих кадрах вимагає комплексно-змістовного підходу до професійно-технічної освіти. Це стосується підвищення якості освіти, поліпшення фінансово-матеріального забезпечення державних професійно-технічних навчальних закладів.

Настав час, коли в закладах профтехосвіти вугледобувного або металургійного напрямків відкривалися професії перукарів та кондитерів. Ми відійшли від програми виживання і перейшли до програми розвитку. Багато уваги приділяється профільності професійно-технічних закладів. Будівельники повинні готувати будівельників, металурги — металургів. Аби створити сучасну базу для підготовки конкурентоспроможного випускника, при передових закладах профтехосвіти відкрито 4 галузеві центри



будівельних технологій, працюють два агропромислові центри.

Упродовж найближчих п'яти років заплановано відкриття 19 центрів інноваційних технологій у закладах профтехосвіти машинобудівної, металургійної, вугледобувної галузей, агропромислового комплексу та сфери послуг.

Один із найважливіших напрямків у підготовці фахівців — взаємодія з потенційними роботодавцями. Зокрема активно співпрацюють із навчальними закладами Донецьчини такі замовники, як ММК «Ілліча», ВАТ «Азовмаш», «Азовсталь», «Новокраматорський машинобудівний завод», «Енергомашспецсталь». Між підприємствами і замовниками кадрів укладено угоди про співпрацю, які передбачають доплати до стипендії, соціальні пільги під час працевлаштування. Результат — у Краматорську та Маріуполі з року в рік уже в липні виконується державне замовлення на підготовку робітничих кадрів у ПТНЗ. Працевлаштування випускників стовідсоткове.

ТОЧКА ЗОРУ

«Темпи та обсяги видання навчальної літератури не відповідають потребам»

Олександр УДОД,
директор Інституту інноваційних
технологій і змісту освіти:

— У 2010–2011 роках розроблено та впроваджено 18 державних стандартів професійно-технічної освіти з усіх галузей економіки України. На апробації перебуває ще 53 стандарти.

Оснащення навчальних закладів комп'ютерним, телекомунікаційним і проекційним устаткуванням висунуло на перший план проблему ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. У січні 2006 року в Україні було



впроваджено освітню програму «Intel» «Навчання для майбутнього». Нині понад 8 тисяч викладачів пройшли підготовку за цією освітньою програмою.

Водночас не відповідають потребам темпи та обсяги видання навчальної літератури для професійно-технічних навчальних закладів. І вже з 2012 року передбачається виділення фінансових ресурсів на видання навчальної літератури для ПТНЗ, передовсім із пріоритетних професій машинобудування, металообробки, приладобудування, видобувної промисловості, транспорту і зв'язку, агропромислового комплексу.

КОМПЕТЕНТНО

«Роботодавці звертають увагу саме на сертифікат»

Петро ПРОЦЕНКО,
директор Міжгалузевого
навчально-атестаційного центру
Інституту електрозварювання
ім. Є. Патона:

— Ми маємо великий досвід з підготовки зварників у системі Міжнародного інституту зварювання. Зокрема в стандартах, які регламентують організацію виробництва з позицій забезпечення якості. Незалежно від того, в якій країні відбу-



вається підготовка, програма забезпечує єдність підходів, є єдині критерії підтвердження кваліфікації. Після закінчення навчання за такими програмами видають сертифікат, де вказано, які компетенції має зварник. Також видають диплом, який підтверджує рівень професійної підготовки. Роботодавці більше уваги звертають

саме на сертифікат, адже його видають на чітко визначений термін.

ОФІЦІЙНО

Як виконуються доручення Прем'єр-міністра



ДО 1 ВЕРЕСНЯ 2011 РОКУ ДОВЕСТИ ПОКАЗНИК ОХОПЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОЮ ОСВІТОЮ ДО 75% (У 2010 Р. БУЛО 56%)

Запроваджено обов'язкову дошкільну освіту дітей 5-річного віку (прийнято Закон України від 06.07.2010 № 2442-VI «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти щодо організації навчально-виховного процесу»). Також розроблено Концепцію та Дер-

жавну цільову програму розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року, яку затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 629.

Запроваджено різні форми охоплення дітей дошкільною освітою. Зокрема через організацію груп повного або корот-

котривалого перебування в дошкільних навчальних закладах різних типів, форм власності, з різним режимом роботи, а також груп підготовки до школи при загальноосвітніх і поза-шкільних навчальних закладах, соціально-педагогічного патронату тощо. Перебувають на розгляді Верховної Ради зміни до Закону «Про дошкільну освіту» в частині типів закладів, яким уперше пропонують законодавчо закріпити можливість відкриття корпоративних дошкільних навчальних закладів. Розроблено проект

положення про дошкільний навчальний заклад сімейного типу. За рекомендаціями Міністерства освіти і науки, молоді та спорту в регіонах запроваджуються різні форми залучення малюків до здобуття дошкільної освіти.

Для задоволення потреб населення дошкільні навчальні заклади функціонують протягом року чи сезонно з різним режимом роботи. За бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, у дошкільному навчальному закладі дитина може перебувати цілодобово, протягом дня або короткот-

ривало. Завдяки організації різних форм здобуття дошкільної освіти охоплення дітей від 3 до 6 років станом на 1 вересня 2011 року становило 81,4%, а 5-річних дітей — 99,8%.

Триває «хрестовий похід» за повернення дитячих дошкільних закладів для їх використання за призначенням. Так, за оперативними даними, за 9 місяців 2011 року відновили діяльність 130 дитсадків, 284 — відкрито у пристосованих приміщеннях, ще 15 — новобудови, в тому числі 4 з них — у сільській місцевості.



РОЗРОБИТИ ВІДПОВІДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ Й ЗАПРОВАДИТИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ І СТАЖУВАННЯ АСПІРАНТІВ, НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОВІДНИХ ЗАКОРДОННИХ УНІВЕРСИТЕТАХ І НАУКОВИХ УСТАНОВАХ ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ

Профільним міністерством розроблено й на засіданні уряду в квітні ц. р. схвалено постанову № 411, якою визначено механізм організації навчання студентів і стажування аспірантів, наукових і науково-педаго-

гічних працівників у провідних закордонних ВНЗ. Для реалізації цієї програми виділено понад 41 млн грн, а механізм виділення затверджено урядовою постановою № 546 у травні ц. р. Крім того, значно спрощено ме-

ханізм використання цих коштів вищими навчальними закладами, усунуто низку бюрократичних перепон, що існували до цього часу й не давали університетам повною мірою проводити таку роботу.

Міністерство в цьому році вперше провело конкурсний відбір кандидатів на навчання або стажування за кордон з метою підвищення рівня їх теоретичної й практичної підготовки, проведення авторських досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми унікальними

методами, набуття досвіду здійснення науково-дослідної і викладацької діяльності, забезпечення інформаційного обміну й розширення наукових контактів із зарубіжними науковцями.

У конкурсі брали участь студенти державних ВНЗ денної форми навчання, які мають високі результати навчання й досягнення у студентській науково-дослідній роботі та добре володіють англійською або мовою країни, де передбачається навчання. А також аспіранти денної форми навчання, викладачі й

науковці, які мають наукові статті, опубліковані в зарубіжних, міжнародних і вітчизняних фахових виданнях, беруть участь у зарубіжних, міжнародних та національних наукових конференціях та на необхідному рівні володіють іноземними мовами. Всі претенденти на таке навчання й стажування пройшли розгляд на вчених радах навчальних закладів і конкурсний відбір Конкурсної комісії Міносвіти. Загалом на розгляд Конкурсної комісії надійшло понад 600 пропозицій щодо кандидатур від 68 університетів.



ГОТУВАТИ РОБІТНИКІВ ДЛЯ НОВОЇ ПЕРЕБУДОВИ, А ТАКОЖ ПРИВЕСТИ СИСТЕМУ ПРОФЕСІЙНОЇ І ВИЩОЇ ОСВІТИ У ВІДПОВІДНІСТЬ ДО ВИМОГ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ (ЗАВДАННЯ, ОЗВУЧЕНІ НА ЗАСІДАННІ УРЯДУ 28 ВЕРЕСНЯ 2011 Р. ТА ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ З'ЇЗДІ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ У ЖОВТНІ Ц. Р.)

Щоб координувати діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади, навчальних закладів, роботодавців, науковців і громадських об'єднань у питаннях забезпечення ринку праці кваліфікованими робітниками, розробки концептуальних та методологічних основ створення сучасних державних стандартів професійно-технічної освіти, що відповідатимуть потребам сучасної економіки, МОНмолодьспорту ініціювало створення міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження державних стандартів професійно-

технічної освіти (затверджено постановою від 16 листопада 2011 р. №1238).

Також підготовлено проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення управління професійно-технічною освітою», який 16 листопада 2011 року схвалено Кабміном та передано на розгляд до парламенту. Його прийняття забезпечить оперативність управлінських рішень щодо професійно-технічної освіти в цілому та її фінансового забезпечення, посилення ролі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самовряду-

вання, роботодавців у визначенні напрямів та обсягів підготовки кваліфікованих робітників з урахуванням загальнодержавних та регіональних потреб ринку праці.

Для вдосконалення й формування показників державного замовлення з підготовки кадрів профільним міністерством, Міністерством економічного розвитку та торгівлі спільно з іншими зацікавленими центральними органами виконавчої влади розроблено законопроект «Про особливості здійснення закупівель освітніх послуг з підготовки фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів (післядипломна освіта) за державним замовленням». Цим документом передбачено, що середньостроковий прогноз потреби у фахівцях і робітничих кадрах на ринку праці складається відповідно до методики, розробленої цен-

тральним органом виконавчої влади у сфері економіки.

Нині формування державного замовлення на підготовку робітничих кадрів здійснюється державним замовником, яким визначено МОНмолодьспорту, шляхом укладення конкретних договорів між професійно-технічними навчальними закладами та підприємствами-роботодавцями. Зведені показники обсягів державного замовлення за 35 напрямками економічної діяльності подаються Міністерству економічного розвитку та торгівлі, Міністерству фінансів і в подальшому затверджуються відповідною постановою уряду.

МОНмолодьспорту й Мінсоцполітики, маючи за мету формування в молоді мотивації до праці та соціальної зрілості, її творчого, інтелектуального і духовного розвитку, популяризацію професій, актуальних на ринку праці, у 2011 році проводять

Всеукраїнський профорієнтаційний змагально-мотиваційний захід «Професійна орієнтація учнівської молоді України» серед учнівських команд (ПО-УМУ). Окрім того, у професійно-технічних навчальних закладах проводять дні відкритих дверей, ярмарки професій, екскурсії на підприємства, «уроки реального трудового життя», профорієнтаційні практикуми, відповідні презентації, дискусійні клуби, круглі столи.

Нині понад 7 тис. навчальних закладів використовують новий ресурс профорієнтаційної роботи з молоддю — це програмно-апаратний комплекс «Профорієнтаційний термінал», спрямований на формування в молоді усвідомлених підходів до вибору професії відповідно до потреб ринку праці, мотивації на отримання робітничих професій та працевлаштування. Цей проект реалізується під гаслом «Живи і працюй в Україні».

Є ДУМКА

Репетиторство: бути чи не бути?

Ангеліна СИТНИК, мама одинадятикласника, Запорізька обл.:

— Коли дитина не розуміє той чи той предмет, який викладають у школі, послуги хорошого репетитора можуть дуже знадобитися. І батьки готові платити за такі індивідуальні уроки, аби тільки їхні син чи донька поліпшили свої знання. Особливо якщо з цієї дисципліни доведеться потім складати тестування.

Проте трапляється, що педагог навмисне під час уроку дає своїм учням обмаль інформації, навіть занижує оцінки, щоб вони потім у позачасний час звернулися до нього вже як до репетитора. Тому, гадаю, потрібно прописати в якихось нормативно-правових актах, щоб учитель не мав права надавати індивідуальні заняття за грошову винагороду власним учням.

Марина ПРОХОРЕНКО, мама десятикласниці, м. Київ:

— На мою думку, репетиторство потрібно узаконити. Адже такими додатковими заняттями заробляють багато вчителів — і зазвичай підпільно. Причому в приміщенні школи педагогам, як правило, не дозволяють проводити індивідуальні уроки, тож їм доводиться шукати вихід, навіть запрошувати учнів додому.

Наприклад, моя донька відвідує додаткові уроки з англійської мови, і ми, батьки, дуже задоволені результатом. Адже у звичайній школі вчитель не дає всім учням належного рівня знань. Син подруги, дев'ятикласник, ходить до репетитора з математики, оскільки йому важко даються точні науки. Безперечно, у школі повинні дітям давати якісну освіту, але репетиторство сьогодні — дуже поширене явище, тож, можливо, краще його узаконити, ніж боротися з ним.



Фото з сайту doska.yse24.ru

Про фінансову незалежність

Ігор КОЧУБЕЙ, директор школи № 102 м. Києва:

— Думка щодо фінансової незалежності шкіл цікава. Але тоді, коли система фінансування шкіл буде чітко визначена. Нині місто виділяє певну суму коштів району, котрий розподіляє їх в управління освіти. Але для того, щоб перейти на самостійність, треба мати бухгалтера. А хто піде на мізерну зарплату за такої відповідальності?

Також у разі фінансової самостійності потрібно планувати бюджет. Нині не зовсім зрозуміло, чим платити комунальні послуги, як фінансувати харчування, про премії ми давно забули, тобто грошей катма. Тож якщо за фінансової самостійності, скажімо, школа заборгує за світло — не тому, що не хоче платити, а тому, що грошей немає, його вимкнуть і дітям ніде буде навчатися. Кому буде гірше? Тому вважаю, що нині подібна схема складна для виконання.

ЗНАЙ НАШИХ!

Що не учень, то талант

— саме цими словами можна прокоментувати такий факт: до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах залучається близько 3 млн школярів, а це приблизно 60% загальної їх кількості

Наступними роками ця цифра збільшуватиметься, адже цього року учнівські олімпіади стали проводитися вже з 19 предметів, що вивчаються у загальноосвітніх навчальних закладах, — раніше їх було 15. Так, учні демонстрували свої успіхи у вивченні астрономії, екології, російської мови та літератури, педагогіки і психології. Переможці олімпіад з екології та астрономії мали змогу представляти нашу державу на міжнародній арені — вони взяли участь у міжнародних олімпіадах.

Ще один позитив цього року: уряд майже втричі порівняно з 2009 роком

ТІЛЬКИ ЦИФРИ

У міжнародних змаганнях 2011 року взяли участь 35 українських школярів, які вибороли 31 медаль різного гатунку, із них — 4 золоті, 14 срібних та 14 бронзових.

Поліна АВРАМЕНКО

Учениця 11 класу Мукачівської школи ім. О. С. Пушкіна Закарпатської області — лідер учнівського самоврядування, член ради старшокласників м. Мукачєво, капітан шкільної команди КВБ, закінчила художню школу ім. Міхая Мункачі. Дівчина захоплюється вивченням іноземних мов, фотографією. Серед її інтересів — кінематограф, театр, читання. Переможець конкурсу декламаторів.

На Міжнародній учнівській олімпіаді з екології цього року в Туреччині здобула золоту медаль.

Анастасія КАМІНСЬКА

Учениця 11 класу Академічного ліцею при Херсонському державному університеті. Цікавиться екологічними проблемами регіону дівчина почала кілька років тому — вирішила дослідити проблему захисту свого міста від піщаних бур та надмірної посухи. Разом з відомим науковцем Олександром Ходосовцевим Анастасія розробила екологічний проект «Інноваційний метод ліхеноіндикації (визначення стану ґрунту за певними видами лишайників)». Як наслідок — перше місце на Міжнародній учнівській олімпіаді з екології у м. Стамбулі (Туреччина).

Настя не зупиняється на досягнутому. Вона вміє працювати в команді й згуртовувати навколо себе однодумців. Її мета

ПРЯМА МОВА

Дмитро ТАБАЧНИК,

міністр освіти й науки, молоді та спорту:

— Нині актуальним завданням є повернення популярності міжнародного учнівського олімпійського руху, адже це сприятиме зміцненню авторитету держави. У свою чергу, держава підтримує обдаровану молодь не лише фінансово, а й надає відповідні пільги при вступі до вищих навчальних закладів. Так, згідно з Умовами прийому до вищих навчальних закладів 2011 року, затвердженими наказом міністерства, переможці олімпіад мали відповідні пільги при вступі до українських вищих навчальних закладів.

збільшив видатки на проведення олімпіад.

Гордість і надія України

Щороку українські школярі беруть участь у міжнародних учнівських олімпіадах — престижних інтелектуальних змаганнях, учасниками яких є обдаровані молоді люди з багатьох країн світу.

Для залучення обдарованої учнівської молоді до участі в міжнародних інте-

лектуальних, спортивних та творчих змаганнях Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України 2010 року встановило відзнаку переможців змагань — нагрудний знак «Гордість і надія України».

Серед нагороджених — четверо переможців цього річних міжнародних учнівських олімпіад, які зробили особистий внесок в піднесення престижу України на світовій арені, здобувши найвищі відзнаки — золоті медалі.

чиста та висока — нове щасливе та екологічне суспільство. Нині Анастасія — студентка Варшавського університету.

Дмитро ФЕДОРЯКА

Учень 9 класу Дніпропетровського ліцею інформаційних технологій при Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара. Дмитро — всебічно обдарований юнак. Серед його інтересів — фізико-математичні, комп'ютерні науки і програмування, іноземна мова, література, хімія, історія суспільства. Цього року він став переможцем Всеукраїнської учнівської олімпіади з фізики та астрономії, золотим призером Міжнародної учнівської олімпіади з астрономії, що проходила в м. Алмати (Казахстан), в якій команда України вперше офіційно брала участь.

Кирило МУЛЯРЧИК

Вихованець фізико-математичного ліцею № 208 м. Києва. Унікальний розум, блискучий математичний талант Кирила помітили вже в 5-му класі. Вершиною досягнень Кирила стало здобуття золотої медалі у Міжнародній учнівській олімпіаді з математики, що проходила у м. Амстердам (Королівство Нідерланди) Нині вищу освіту призер здобуває у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Рівняння на героїв



Цінні подарунки учасникам змагань вручив міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник

ПАТРІОТИЗМ. У який спосіб виховувати громадянина та патріота країни? В Інституті інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту вирішили, що одним із засобів можуть бути військово-патріотичні спортивні ігри.

Як їх організувати, радилися учасники Всеукраїнського науково-практичного семінару «Військово-патріотичні ігри як засіб виховання громадянина та патріота України».

До участі в практичних заняттях, що проводилися на мототреку «Пирогово», запросили учнів 10-х класів спеціалізованої школи № 85 з поглибленим вивченням англійської мови Голосіївського району та середньої загальноосвітньої школи № 288 Святошинського району м. Києва. Завдання, які пропонували школя-

рам, містили вправи зі стрийової, тактичної, спортивної та вогневої підготовки. Також учням надали можливість перевірити теоретичні знання та відповіді на запитання військово-історичної вікторини.

До заходу також долучилися молодіжна громадська організація «Клуб військово-історичної реконструкції «Червона зірка», Центр військово-патріотичного та спортивного виховання молоді «Десантник» Святошинського району м. Києва.

Цінні та пам'ятні подарунки учасникам змагань вручив міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник. Він висловив подяку педагогам та членам громадських організацій, які звертають увагу на важливість патріотичного виховання молоді.

Найвагомішою видалася легка атлетика



Українська команда посіла третє місце на XI літньому Європейському юнацькому олімпійському фестивалі в турецькому місті Трабзоні

ЗМАГАННЯ. У цьому виді спорту юні спортсмени з України виявилися найвправнішими на XI літньому Європейському юнацькому олімпійському фестивалі, який відбувся у липні цього року в турецькому Трабзоні. Загалом у змаганнях взяли участь 49 країн. Українська команда налічувала 53 юних олімпійці. Вона посіла третє місце після Російської Федерації та Великої Британії, завоювавши 8 золотих, 4 срібні та 3 бронзові медалі.

У нелегкій боротьбі золоті медалі, зокрема, вибороли Єлизавета Каланіна з Полтавської області, Сергій Зверев з Дніпропетровщини, Марина Бех із Хмельниччини, Юрій Кушнірук із Запорізької області. Серед срібних призерів — Сергій Регада з Київщини, Владислав Черніков і Денис Барабаш з Дніпропетровщини. Бронзові медалі дісталися Павлу Скопненку з Києва, Анні Красуцькій з Чернігівщини і Георгію Бикову з Донецької області.

Є ДУМКА

Ірина ГЕЙКО, начальник Васильківського відділу освіти (Київська область):

— У нашому Васильківському районі сім невеликих шкіл із 38-ми, що цього року підпадають під контрольну цифру міністерства, яка становить 6,043 тисячі гривень на дитину. Торік було 6371 гривня. Є школи, де навчаються 719 дітей, а є такі, де 150 учнів. Тобто, якщо у великих школах дитина може «коштувати»

4,5 тисячі гривень, для них індивідуальна бухгалтерія вигідна. А якщо в школі навчаються 60 дітей, то один учень у такому разі обходиться не в 6 тисяч гривень, а в 12–14, і тоді бюджет маленької школи накладається на бюджет великої.

Васильківський район великий, і оскільки іноді відстань між школами становить до 100 км, говорити про індивідуальне фінансування не можна. Потрібен окремий підхід до кожного

випадку. Повторюся: для великої школи фінансова незалежність вигідна, тому що в таких закладах, де навчається 700 дітей, учень «коштує» 4500 гривень. Отже, економиться півтори тисячі на кожній дитині. І на відрядження, й на меблі, і на ремонті буде заощаджено півтора мільйона. А в маленькій школі за умови фінансової незалежності коштів вистачить на два місяці. Тому не бачу сенсу, принаймні у своєму районі, перехо-

дити на індивідуальну бухгалтерію. За рахунок великих шкіл у нас існують і ті, в яких мала кількість учнів.

Поки що в нас через малу кількість учнів не зачинена жодна школа. Адже щоб припинити її існування, потрібно забезпечити дітей транспортом, яким вони дісталися б до іншої школи. Чим завинили дитина або вчитель, котрий має вищу освіту, що школу зачиняють? Тому в нас питання оптимізації, про яке зараз говорять в усій країні,

— це, по-перше, відновлення садочків. По-друге, — реорганізація. Скажімо, є сильна школа на 320 місць, але в ній вчиться 60 дітей. Тобто є вільне приміщення — а в селі немає дитячого садочка. Тому нині створюємо навчально-виховні комплекси (НВК) «школа—дитячий садочок», тобто об'єднуємо кошти дошкільної освіти, себто сільської ради, й ті кошти районного бюджету, котрі йдуть на фінансування школи.

Якій школі вигідна фінансова незалежність

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Саботаж реформ доведе до в'язниці

ПОЗИЦІЯ УРЯДУ. Андрій Ключев наголошує: чиновників, які опиратимуться перетворенням, звільнятимуть, а найупертішими займатиметься прокуратура

Вадим ПРОЦИШИН,
«Урядовий кур'єр»

Попередні підсумки роботи української економіки засвідчують, що наша держава досягла посткризової стабільності. Передусім позитивних результатів вдалося досягти завдяки впровадженню реформ і прийняттю законів та програм, які спрямовані на стійкий і стратегічний розвиток. На цьому наголошує перший віце-прем'єр-міністр — міністр економічного розвитку і торгівлі Андрій Ключев під час підсумкової прес-конференції у Клубі Кабінету Міністрів.

Бюрократи не здаються

Окреслюючи пріоритети уряду на наступний рік, перший віце-прем'єр зазначив: одним із головних завдань є поліпшення бізнес-клімату. «Ми поспішно продовжимо дерегуляцію всіх сфер економіки. Зокрема має запрацювати єдине дозвільне та єдине інвестиційне вікно», — заявив Андрій Ключев.

Проте, за його словами, часто таким діям центральної влади опираються чиновники на місцях. Зокрема урядовець повідомив, що на початку року було прийнято закон, згідно з яким місцева влада мала б за 6 місяців переглянути та скоротити регуляторні акти. Півроку минуло, проте жодного акта ніхто не переглянув. Тому цим займатися довелось Міністерству економічного розвитку і торгівлі разом з правоохоронними органами.

У результаті було скорочено близько 33 тис. регуляторних актів. Однак місцеве чиновництво не здається. «Нині нам доводиться стежити, аби на місцях не приймали нових актів. Менталітет чиновників важко переломити», — сказав Андрій Ключев.

Трапляються і випадки прямого саботажу президентських реформ. Так, Андрій Ключев поінформував: нещодавно було виявлено працівників одного з місцевих підрозділів міністерства, які дуже сильно не бажали прийняття одного із законів щодо дерегуляції. Документ зачіпав їхні інтереси. Тож вони прийшли до Верховної Ради, домовилися з депутатами однієї із фракцій, і законопроект було знято з порядку денного. «З роботи вони вилетіли з тріском. А їхні справи будуть у прокуратурі», — запевнив перший віце-прем'єр.

Аж ніяк не сприяє розвитку бізнесу й сплеск злочинів, пов'язаних з протиправним захопленням підприємств. «Рейдерство — якийсь інтелектуальний термін. Речі

Фінансові результати діяльності підприємств, млрд грн



Джерело: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

треба називати своїми іменами. Це — бандитизм, і з ним треба жорстко боротися. Посадимо кілька десятків, тоді інші вже думатимуть», — заявив Андрій Ключев. Він також



«Рейдерство — якийсь інтелектуальний термін. Речі треба називати своїми іменами. Це — бандитизм, і з ним треба жорстко боротися. Посадимо кілька десятків, тоді інші вже думатимуть».

Перший віце-прем'єр-міністр України
АНДРІЙ КЛЮЄВ

зазначив, що у рейдерських схемах беруть участь чиновники та судді. З цього приводу у першого віце-прем'єра позиція проста: вони — бандити і теж повинні сидіти у в'язниці.

На переконання Андрія Ключева, весь цей негатив вдасться викоринити, і для якісних перетворень перешкод не буде: «Ми маємо наполегливо продовжувати політику реформ, на які суспільство чекало вже не один рік».

Власного газу буде більше

Окрім поліпшення бізнес-клімату уряд визначив й інші стратегічні напрямки економічного розвитку. По-перше, бюджетна підтримка проектів, спрямованих на структурну модернізацію промисловості та АПК. По-друге, реалізація проектів з енергозбереження, на які у 2012 році передба-

чається залучити близько 19,5 млрд грн небюджетних коштів. По-третє, підтримка купівельної спроможності громадян та забезпечення зайнятості населення. По-четверте, проведення твердого антиінфляційного курсу. По-п'яте, максимальне скасування будь-яких бар'єрів для українських товарів на зовнішніх ринках. По-шосте, нова державна регіональна політика.

Уряд також враховує кризові тенденції у світовій економіці. Складний період українській економіці допоможе пережити реалізація Державної програми розвитку внутрішнього виробництва.

Відповідаючи на запитання «УК» про конкретні напрямки цієї програми, Андрій Ключев повідомив, що передусім вона спрямована на збільшення власного видобутку нафти, газу, газу-метану та сланцевого газу. «Нині вже є проекти, які стосуються сланцевого газу, видобутку газу на шельфі Чорного та Азовського морів. Уже є інвестори, що готові реалізовувати такі проекти. Це такі компанії, як «Шелл», «Шеврон», «ЕксонМобіл», «Ені», а також НАК «На-

фтогаз України» та НАК «Надра України», — поінформував перший віце-прем'єр.

Важливою частиною програми є і заходи з енергозбереження. Андрій Ключев навів приклад, що вже цього року на українських ТЕС почали встановлювати газові лічильники. Як результат — 7% економії газу. «У наступному році ми продовжуватимемо це. Лічильники встановлюють виключно вітчизняних виробників. До реалізації програми залучено 30 українських підприємств», — зазначив урядовець.

Крім того, пріоритетом імпортозаміщення є розвиток АПК. Так, уряд планує нарощувати експорт зернових та скоро-

чувати імпорт сільськогосподарської продукції. «У планах — до 2015 року наростити урожай зернових до 80 млн тонн. Це амбітні плани, але реальні», — зазначив Андрій Ключев. Також держава надаватиме підтримку тваринницьким господарствам.

Детальніше плани розвитку на наступний рік буде обговорено на розширеному засіданні уряду, на якому має бути Президент. Також, як повідомив Андрій Ключев, на цьому засіданні, можливо, розглядатимуть питання кадрових змін. За його словами, може, це й на краще, адже здорова конкуренція лише спонукає міністрів до продуктивної роботи. Водночас перший віце-прем'єр зазначив: якщо міністерство показує хороші результати, то його керівників нічого боятися.

Стабільність — запорука зростання

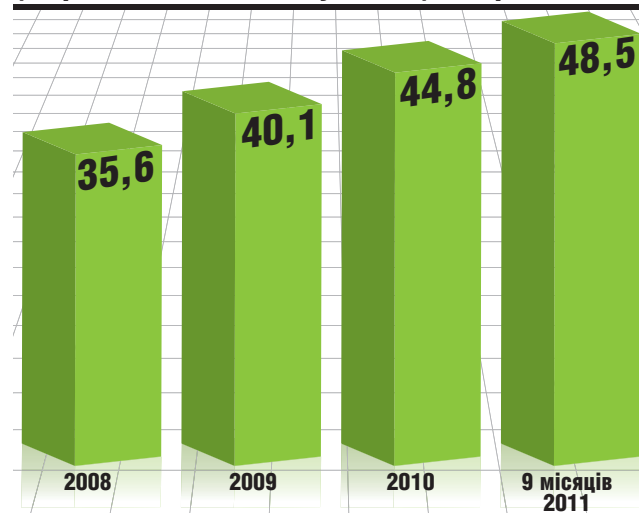
Результати роботи влади за цей рік за більшістю напрямків непогані. Зростання ВВП за 11 місяців становило 5,3%. Промислове виробництво за січень-листопад зросло на 7,8%. За словами Андрія Ключева, рушійною силою цього вже другий рік поспіль є машинобудування — галузь із високою часткою доданої вартості, де збільшення обсягів виробництва перевищило 17,4%. Позитивну динаміку демонструє сільськогосподарське виробництво — за 11 місяців року АПК зріс на 16,5%.

Не відстає й будівництво — обсяги виконаних будівельних робіт за підсумком 11 місяців зросли на 12,5%, а зростання в секторі будівництва житла становить 100%. Крім того, цього року побудовано приблизно 2 тис. км доріг.

Прибутки підприємств збільшилися майже у півтора раза, і позитивний фінансовий результат усіх підприємств становить понад 97 млрд грн. Це сприяло й активізації інвестиційних процесів. За словами Андрія Ключева, за підсумком 9 місяців інвестиції в основний капітал збільшилися на 21,2%. А приріст сукупного обсягу прямих іноземних інвестицій в економіку країни становив 3,7 млрд дол. США, загальний їх обсяг перевищив 48 млрд дол. Ще одним результатом виваженої економічної політики стало зростання банківських депозитів фізичних осіб (за 11 місяців — на 11,2%).

Стабільна й національна валюта. За словами Андрія Ключева, зростання цін за 11 місяців становило лише 4,4%.

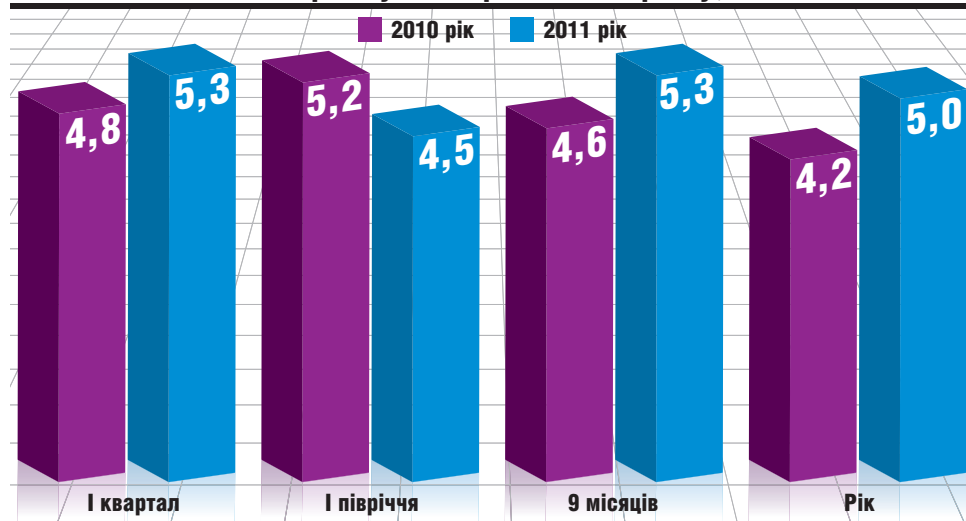
Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій (наростаючим підсумком), млрд \$



Джерело: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

Нещодавно було виявлено працівників одного з місцевих підрозділів міністерства, які дуже сильно не бажали прийняття одного із законів щодо дерегуляції. Документ зачіпав їхні інтереси. Тож вони прийшли до Верховної Ради, домовилися з депутатами однієї із фракцій, і законопроект було знято з порядку денного.

Темпи приросту внутрішнього валового продукту до відповідного періоду попереднього року, %



Джерело: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 7 грудня 2011 р. № 1273
Київ

Про внесення зміни до пункту 1
постанови Кабінету Міністрів України
від 9 жовтня 2006 р. № 1404

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести зміну до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2006 р. № 1404 «Питання попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» (Офіційний вісник України, 2006 р., № 41, ст. 2752, № 44, ст. 2946, № 51, ст. 3406; 2007 р., № 43, ст. 1715, № 53, ст. 2157, № 56, ст. 2252, № 59, ст. 2344, № 91, ст. 3336; 2008 р., № 9, ст. 220, № 63, ст. 2146, № 69, ст. 2322, № 70, ст. 2355, № 81, ст. 2737, № 90, ст. 3004, № 95, ст. 3142; 2009 р., № 5, ст. 128, № 43, ст. 1442, № 46, ст. 1550, № 52, ст. 1794, № 79, ст. 2679, № 97, ст. 3362, № 99, ст. 3423; 2010 р., № 9, ст. 462, № 39, ст. 1307, № 70, ст. 2529, № 84, ст. 2958, № 90, ст. 3180, № 91, ст. 3222, № 94, ст. 3338, ст. 3342, № 98, ст. 3495, № 100, ст. 3567; 2011 р., № 14, ст. 568, № 41, ст. 1693, № 42, ст. 1723, № 47, ст. 1908, ст. 1921, № 56, ст. 2246, № 87, ст. 3172), доповнивши останній абзац після слів «виставки-ярмарку «Grüne-Woche-2011» словами «, робіт з реконструкції парку культури та відпочинку імені Г. І. Петровського та палацу культури імені Г. І. Петровського у м. Донецьку».

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 12 грудня 2011 р. № 1280
Київ

Про внесення змін до постанови Кабінету
Міністрів України від 31 січня 2001 р. № 80

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 р. № 80 «Про випуски облігацій внутрішніх державних позик» (Офіційний вісник України, 2001 р., № 5, ст. 185; 2002 р., № 49, ст. 2219; 2006 р., № 11, ст. 743; 2011 р., № 75, ст. 2809) зміни, що додаються.
2. Ця постанова набирає чинності одночасно із Законом України «Про внесення змін до статті 10 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 грудня 2011 р. № 1280

ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України
від 31 січня 2001 р. № 80

1. Пункт 1 після слів «(далі — короткострокові державні облігації)» доповнити словами «, короткострокових облігацій, номінованих в іноземній валюті, з термінами обігу до одного року (далі — короткострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті)», а після слів «(далі — середньострокові державні облігації)» — словами «, короткострокових або середньострокових облігацій, номінованих в іноземній валюті з термінами обігу до одного року та від одного до п'яти років відповідно (далі — короткострокові або середньострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті)».
2. Пункт 2 після слів «основні умови випуску та порядок розміщення короткострокових і середньострокових державних облігацій» доповнити словами «, основні умови випуску та порядок розміщення короткострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, основні умови випуску та порядок розміщення короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті».
3. Абзаци другий — п'ятий і сьомий пункту 3 після слів «середньострокові державні облігації» в усіх відмінках доповнити словами «, короткострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті, середньострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті» у відповідному відмінку.
4. Доповнити постанову основними умовами випуску та порядком розміщення короткострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, і основними умовами випуску та порядком розміщення короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, такого змісту:

«ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 грудня 2011 р. № 1280

ОСНОВНІ УМОВИ
випуску та порядок розміщення короткострокових державних облігацій,
номінованих в іноземній валюті

1. Номінальна вартість однієї короткострокової державної облігації, номінованої в іноземній валюті, становить 1000 доларів США.
2. Відсоткова ставка доходу за короткостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, встановлюється у розмірі 0 (нуль) відсотків.
3. Короткострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті, випускаються у вигляді записів на відповідних електронних рахунках в депозитарії Національного банку. Кожний випуск короткострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, оформлюється глобальним сертифікатом. Глобальний сертифікат зберігається у депозитарії Національного банку.
4. Короткострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті, реалізуються фізичним та юридичним особам на добровільних засадах за ціною, нижчою ніж їх номінальна вартість. Дохід за короткостроковою державною облігацією, номінованою в іноземній валюті, становить різницю між номінальною вартістю, що відшкодовується власнику короткострокової державної облігації, номінованої в іноземній валюті, під час її погашення, та ціною її придбання.
5. Операції, пов'язані з розміщенням короткострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, здійснюються Національним банком через брокерів та/або дилерів, які є зберігачами та клієнтами депозитарію Національного банку (далі — клієнти депозитарію Національного банку), в порядку, визначеному Національним банком за погодженням з Мінфіном.
6. Розрахунки за результатами розміщення короткострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті та їх погашення, здійснюються у валюті випуску.
Розрахунки за операціями з короткостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, на вторинному ринку здійснюються виключно у національній валюті.
7. Короткострокова державна облігація, номінована в іноземній валюті, у вигляді електронного запису вважається придбаною з моменту реєстрації її набувача, яка проводиться у порядку, визначеному Національним банком.
8. Право володіння короткостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, засвідчується: клієнтів депозитарію Національного банку — довідками про стан їх рахунків у цінних паперах, виданими депозитарієм Національного банку; депонентів клієнтів депозитарію Національного банку — виписками з їх рахунків у цінних паперах, засвідченими підписом посадової особи та скріпленими печаткою клієнта депозитарію Національного банку.
9. Платежі з погашення короткострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, здійснюються у безготівковій формі: клієнтам депозитарію Національного банку — Національним банком у межах коштів, що надходять від Казначейства, за реєстром, який ведеться депозитарієм Національного банку; юридичним та фізичним особам, які є депонентами клієнтів депозитарію Національного банку, — клієнтами депозитарію Національного банку в межах коштів, що надходять від Національного банку, за реєстрами рахунків власників у клієнтів депозитарію Національного банку. Платежі фізичним особам, які є депонентами клієнтів депозитарію Національного банку, за їх бажанням можуть здійснюватися готівкою.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 12 грудня 2011 р. № 1280

ОСНОВНІ УМОВИ
випуску та порядок розміщення короткострокових або середньострокових
державних облігацій, номінованих в іноземній валюті

1. Номінальна вартість однієї короткострокової або середньострокової державної облігації, номінованої в іноземній валюті, становить 1000 доларів США.
2. Короткострокові або середньострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті, реалізуються фізичним та юридичним особам на добровільних засадах.
3. Короткострокові або середньострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті, мають купони. Купонний період становить три або шість місяців (13 або 26 тижнів). Тривалість купонного періоду визначається емітентом під час розміщення таких облігацій.
4. Річна відсоткова ставка доходу за короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, визначається як середньозважена дохідність за конкурентними заявками, що надійшли на аукціон з первинного розміщення цих облігацій та підлягають задоволенню за рішенням Мінфіну.
5. Розмір купонного платежу на одну короткострокову або середньострокову державну облігацію, номіновану в іноземній валюті, визначається за формулою:

$$CD = \text{Ном} \times (\text{Пр} / 100) / \text{к}$$

де CD — розмір купонного платежу на одну короткострокову або середньострокову державну облігацію, номіновану в іноземній валюті;

Ном — номінальна вартість однієї короткострокової або середньострокової державної облігації, номінованої в іноземній валюті;
Пр — річна відсоткова ставка доходу за короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, яка визначається відповідно до пункту 4 цих основних вимог;
к — кількість купонних періодів на рік (для короткострокових — на визначений строк обігу) за рішенням емітента.
6. Під час первинного розміщення короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, ціна їх продажу залежно від запропонованого покупцем рівня дохідності розраховується окремо для кожного покупця за кожною заявкою, що надійшла на аукціон з первинного розміщення цих облігацій та була задоволена за рішенням Мінфіну, за формулою:

$$CP = \frac{\text{Ном}}{(1 + (\text{ПД} / 100) / \text{к})} + \sum_{i=1}^{KD} \frac{\text{СД}}{(1 + (\text{ПД} / 100) / \text{к})} \frac{\text{ДД}}{\text{КДП}}$$

де CP — ціна продажу короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті;
Ном — номінальна вартість однієї короткострокової або середньострокової державної облігації, номінованої в іноземній валюті;
КД — кількість платежів із сплати доходу, що повинні бути здійснені за короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті;
СД — розмір купонного платежу на одну короткострокову або середньострокову державну облігацію, номіновану в іноземній валюті, який визначається відповідно до пункту 5 цих основних умов;
ПД — відсотковий розмір річного доходу за короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, зазначений покупцем в заявці на аукціон з первинного розміщення середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті;
КДП — кількість днів в купонному періоді;
ДД — кількість днів з дати продажу короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, до дати їх погашення;
ДДі — кількість днів з дати продажу короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, до дати проведення i-го купонного платежу;
к — кількість купонних періодів на рік (для короткострокових — на визначений строк обігу) за рішенням емітента.
Розрахунок здійснюється виходячи з фактичної кількості днів у купонному періоді.

7. Короткострокові або середньострокові державні облігації, номіновані в іноземній валюті, випускаються у вигляді записів на відповідних електронних рахунках в депозитарії Національного банку. Кожний випуск середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, оформлюється глобальним сертифікатом. Глобальний сертифікат зберігається у депозитарії Національного банку.
8. Операції, пов'язані з розміщенням короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, здійснюються Національним банком через брокерів та/або дилерів, які є зберігачами та клієнтами депозитарію Національного банку (далі — клієнти депозитарію Національного банку), у порядку, визначеному Національним банком за погодженням з Мінфіном.
9. Розрахунки за результатами розміщення короткострокових або середньострокових державних облігацій, номінованих в іноземній валюті, сплата купонного доходу за ними та їх погашення здійснюються у валюті випуску.
Розрахунки за операціями з короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, на вторинному ринку здійснюються виключно у національній валюті.
10. Короткострокова або середньострокова державна облігація, номінована в іноземній валюті, у вигляді електронного запису вважається придбаною з моменту реєстрації її набувача у порядку, визначеному Національним банком.
11. Право володіння короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, засвідчується для: клієнтів депозитарію Національного банку — довідками про стан їх рахунків у цінних паперах, виданими депозитарієм Національного банку; депонентів клієнтів депозитарію Національного банку — виписками з їх рахунків у цінних паперах, засвідченими підписом посадової особи та скріпленими печаткою клієнта депозитарію Національного банку.
12. Платежі з погашення та сплати відсоткового доходу за короткостроковими або середньостроковими державними облігаціями, номінованими в іноземній валюті, здійснюються у безготівковій формі: клієнтам депозитарію Національного банку — Національним банком у межах коштів, що надходять від Казначейства, за реєстром, який ведеться депозитарієм Національного банку; юридичним та фізичним особам, які є депонентами клієнтів депозитарію Національного банку, — клієнтами депозитарію Національного банку в межах коштів, що надходять від Національного банку, за реєстрами рахунків власників у клієнтів депозитарію Національного банку. Платежі фізичним особам, які є депонентами клієнтів депозитарію Національного банку, за їх бажанням можуть здійснюватися готівкою.»

реклама оголошення виклики до суду реклама оголошення виклики до суду

Корольовський районний суд м. Житомира викликає як відповідача Гаврилюка В'ячеслава Миколайовича на 22 грудня 2011 року о 09 годині 30 хв. (каб. 312) у справі за позовом Токівського Сергія Олександровича про стягнення боргу-позики.
У разі неявки відповідача в судове засідання справа буде розглянута без його участі за наявними в матеріалах справи документами.
Суддя Колупаєв В. В.

Скадовський райсуд Херсонської області викликає Медведєву Ангеліну Олександрівну, місце проживання якої невідоме, як відповідача в цивільній справі № 2-606/11 за позовом Калініченко Надії Іванівни до Медведєвої Ангеліни Олександрівни про стягнення заборгованості за невиконане зобов'язання. Судове засідання відбудеться 06.02.2012 року о 13.00 годині в приміщенні Скадовського районного суду за адресою: Херсонська обл., м. Скадовськ, вул. Пролетарська, 39, каб. № 11. У разі неявки відповідача до суду справа відповірно до ст. 169 ЦПК України буде розглянута на підставі наявних доказів.
Суддя Ведмідська Н. І.

Березанський міський суд Київської області викликає в судове засідання відповідача Кухаренко Людмилу Анатоліївну за позовом ПАТ «Дельта банк» про стягнення заборгованості. Судове засідання відбудеться 26 грудня 2011 року о 10 год. 00 хв. у приміщенні суду за адресою: вул. Леніна, 32, м. Березань Київської області. У разі неявки відповідача Кухаренко Людмили Анатоліївни в судове засідання справа буде розглянута за її відсутності.
Суддя Г. К. Голік

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 6. 157) від 22.11.2011 року порушено справу № 45/896 про банкрутство **Колективного спеціалізованого підприємства по ремонту металургійних печей та устаткування «ДОНБАСДОМНАРЕМОНТ»** (83086, м. Донецьк, Ворошиловський район, вул. Артема, 6. 1 Б, код ЄДРПОУ 00192206, р/р 260000959676423 в Донецькій філії ПАТ «ПУМБ», м. Донецьк, МФО 335537), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Волкову Вікторію Валеріївну (Донецька область, м. Краматорськ, бул. Краматорський, буд. 31, кв. 42, ліцензія АВ № 307545 від 18.06.2007 р.; конт. тел. (050) 301-52-41).

Васильківський міськрайонний суд повідомляє Марченка Ігоря Вікторовича, його останнє місце проживання: Київська обл., м. Васильків, провул. Фрунзе, 10, що 19.12.2011 року о 12 год. 30 хв. в приміщенні Васильківського міськрайонного суду, (м. Васильків, вул. Шевченка, 8, каб. № 16), відбудеться слухання цивільної справи № 2-1617/11 за позовом Публічного акціонерного товариства «Універсальний Банк» до Марченка Ігоря Вікторовича про стягнення заборгованості. Явка обов'язкова. В разі неявки в судове засідання, справа буде заслухана у Вашій відсутності. Наслідки неявки в судове засідання особи, яка бере участь у справі, передбачені ст. ст. 169, 170 ЦПК України, ст. 185-3 КпАП України.
Суддя А. А. Бабіш

Кіровський районний суд м. Макіївки Донецької області (86101, м. Макіївка, вул. Димитрова, 1) розглядає цивільну справу за позовом публічного акціонерного товариства «Перший Український Міжнародний Банк» до Лиманської Лариси Костянтинівни про звернення стягнення на предмет іпотеки.
Учасники процесу викликаються 26 грудня 2011 року о 09 год. 00 хв. до суду, зал № 3, для участі у розгляді справи по суті.
З опублікуванням оголошення учасники процесу вважаються належним чином повідомленими про день, час та місце розгляду справи. У разі неявки в судове засідання та ненадання відомостей про причину неявки суд застосує положення ЦПК України.
Суддя Шуляк Л. В.

Селидівський міський суд Донецької області (85400, м. Селидове, вул. Пушкіна, 4) розглядає цивільну справу за позовом Виконавчого комітету Селидівської міської ради до Парамонова Дмитра Вікторовича та Петренка Миколи Васильовича про визнання такими, що втратили право користування житловим приміщенням.
Відповідачі у справах Парамонов Д. В., 08.02.1991 р. н. (зареєстрований за адресою: м. Гринь, вул. Советська, 35/11), та Петренко М. В., 18.12.1956 р. н., (зареєстрований за адресою: м. Гринь, вул. Советська, 64/3) викликаються на 21.12.2011 р. о 9.00 год. до суду, каб. № 7, для участі у розгляді справи по суті.
Відповідачам пропонується надати свої заперечення щодо позову та докази. У разі неприбуття відповідачі повинні повідомити суд про причини неявки, інакше справа буде розглянута за їхньої відсутності.
Суддя Моцний О. С.

Солом'янський районний суд м. Києва викликає Цаусакі Антона Івановича в судове засідання як відповідача в цивільній справі № 2-6171/11 за позовом Пасічник Лариси Володимирівни до Цаусакі Антона Івановича, 3-ті особи: Головне управління юстиції у м. Києві, Пасічник Григорій Васильович, про визнання права власності.
Розгляд вищевказаної справи відбудеться 17.01.2012 року о 12.00 год. у приміщенні Солом'янського районного суду м. Києва (м. Київ, вул. М. Кривоноса, 25, каб. 10) **під головуванням судді Коробенка С. В.** У разі вашої неявки в судове засідання буде винесене заочне рішення.
Додатково роз'яснюємо, що відповідно до ч. 9 ст. 74 ЦПК України з опублікуванням оголошення про виклик відповідач вважається повідомленим про час та місце розгляду справи.

Дніпровський районний суд м. Києва викликає відповідача Богорш Р. О. (м. Київ, вул. Червоноткацька, 29, кв. 52) по цивільній справі за позовом ТОВ «ОТП Факторинг Україна» до Богорш Р. О. про стягнення заборгованості.
Судове засідання відбудеться 19.12.2011 року о 10 годині 40 хвилин в приміщенні Дніпровського районного суду м. Києва за адресою: м. Київ, вул. Сергієнка, 3, каб. № 7.
У разі неявки в судове засідання, справа згідно з вимогами ЦПК України буде розглянута у відсутність відповідача.
При публікації оголошення про виклик до суду, відповідач вважається повідомленим про час і місце розгляду справи.
Суддя Л. О. Антипова

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

«Динамо»-машина потребує перемотки

ЄВРОКУБКИ. Сьогодні відбудеться жеребкування плей-оф Ліги чемпіонів та Ліги Європи

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

Про свого суперника дізнається зокрема харківський «Металіст». Інших українських клубів «весілля» у швейцарському Ньоні вже не стосується. Слідом за «Шахтарем», який не зміг вийти з групи у Лізі чемпіонів, та молодозеленою полтавською «Ворсклою», яка має право вчитися на власних помилках, вилетів з Ліги Європи найдосвідченіший вітчизняний учасник єврокубків — київське «Динамо».

Шансів на вихід і так було небагато, скажете. Але ж були! По закінченні першого тайму київської гри динамівці вели в рахунку 2:0, а «Сток Сіті» вигравав у «Бешикташа» на його полі. Чим не привід повірити в передноворічне диво, зважаючи на те, що наші могли забити вдвічі більше — не реалізованих моментів вистачило б на кілька ігор.

Щодо перебігу подій у другому таймі претензії можна висловлювати всім футболістам, окрім, можливо, Гусева, який справді заслуговує грати у класній команді. Інших так і хочеться відправити на переїжджувати, приміром до армії (чимало ізраїльтян, до речі, якраз там і служать), аби хоч бути дисциплінованими навчилися.



Динамівець Олег Гусев всіма силами намагався зберегти обличчя своєї команди

І питання не в тому, що «Динамо» зіграло вничю, оскільки «Бешикташ» розвів наші мрії, обігравши у підсумку англійців. Ідеться про якість гри команди Юрія Сьоміна загалом. Адже залежати від результату гри в Стамбулі його підопічні стали саме завдяки результатам попередніх матчів.

Риба гниє з голови, дисципліна в команді розвалюється з тренера. Цю сентенцію треба сприймати як аксіому. І мати мужність визнати свої помилки.

— «Динамо» у матчі останнього туру проти ізраїльського «Маккабі» підвела нестриманість, — скромно сказав на післяматчевій прес-конференції головний

ТАБЛО «УК»
Ліга Європи. 6 тур.
Динамо — Маккабі — 3:3
Голи: Алмейда (12), Гусев (17, 80) — Веред (48), Атар (62), Даб-бур (75)
Бешикташ — Сток Сіті — 3:1
Голи: Мануел Фернандеш (59 пен), Пектемек (74), Еду (82) — Фаллер (29)

тренер киян Юрій Сьомін. — Усі почали нервуватися, і добре, що нам вдалося відігратися у меншості. Це вже було непогано, — вважає він.

На запитання, чи можна цей єврокубковий сезон назвати провальним, досвідчений фахівець, у якого досить непогано виходить тренувати сусідські команди відмінної від динамівської ментальності, відповів: «Це належить оцінити президентів та вболівальникам, які приходять на стадіон».

Ігор Суркіс з оцінкою не забарився: сезон провальний, так грати на міжнародному рівні не можна. Президент «Динамо» напевне знає, що у міжсезоння команда обов'язково підсилюватиметься. Він зазначив, що обов'язково оштрафує одного з антигероїв матчу Євгена Хачеріді, та й взагалі, мовляв, не розуміє, чи є в того голова на плечах, аби робити так, як вчинив захисник. Копайте глибше, пане президенте.

«Своєчасна діагностика онкологічних захворювань на ранніх стадіях. Унікальність онкоскринінгу. Можливість радіохірургії та променевого лікування» — теми нашої наступної «прямої лінії». Гість редакції — головний лікар медичного центру «Кібер-Клініки Спіженко» нейрохірург **Владислав Манолівич БУРИК**. Поставити свої запитання можна **21 грудня з 11.00 до 12.00** за телефоном: 253-15-83. Крім того, їх можна надсилати завчасно на електронну скриньку: imrich@ukcc.com.ua



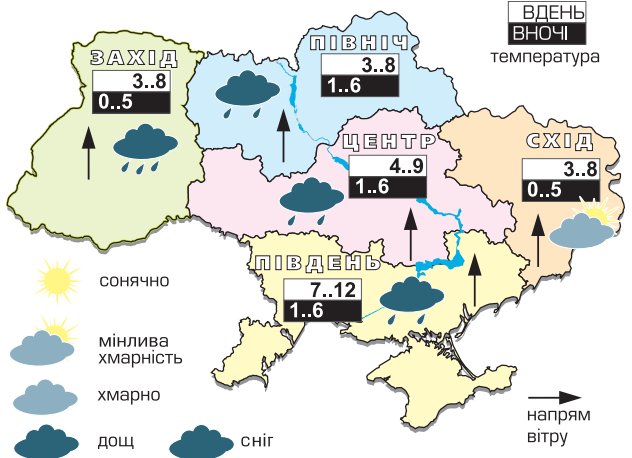
Хамса... на березі

Людмила ЩЕКУН, «Урядовий кур'єр»

ЕКОЛОГІЯ. У Керчі на берег моря викинулося майже 15 тонн хамси. Це сталося на ділянці близько 30 кілометрів від селища Героевське до мису Киз-аул, що неподалік Керчі. Найбільша кількість мертвої хамси виявлена в селищах Набережне та Заповідне — до 30 кг на метр. Фахівці стверджують, що масова загибель азовської хамси в південній частині Керченської протоки сталася внаслідок високої чисельності популяції, затримки її в місцях нагулу, різкого погіршення метеорологічних умов та переохолодження риби і винесення її на берег.

Вони також попереджують, що вживати таку хамсу небезпечно. А от чи потрапить цей продукт на стіл споживача, залежить від пильності інспекторів ветеринарної служби міста.

ПОГОДА НА ЗАВТРА



ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 17 ГРУДНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 +5	+3 +8	Черкаська	0 +5	+3 +8
Житомирська	-1 +4	+3 +8	Кіровоградська	+1 +6	+4 +9
Чернігівська	0 +5	+2 +7	Полтавська	0 +5	+3 +8
Сумська	0 +5	+2 +7	Дніпропетровська	0 +5	+4 +9
Закарпатська	0 +5	+3 +8	Одеська	+1 +6	+7 +12
Рівненська	-1 +4	+3 +8	Миколаївська	+1 +6	+7 +12
Львівська	0 +5	+2 +7	Херсонська	+1 +6	+6 +11
Івано-Франківська	0 +5	+2 +7	Запорізька	0 +5	+4 +9
Волинська	0 +5	+2 +7	Харківська	0 +5	+3 +8
Хмельницька	+1 +6	+3 +8	Донецька	-1 +4	+3 +8
Чернівецька	-1 +4	+1 +6	Луганська	0 +5	+2 +7
Тернопільська	0 +5	+3 +8	Крим	+4 +9	+9 +14
Вінницька	+1 +6	+4 +9	Київ	+2 +4	+6 +8

Укргідрометцентр

ОГОЛОШЕННЯ

Українська аграрна біржа оголошує про проведення спеціалізованого аукціону з продажу скрапленого газу для потреб населення: Аукціон відбудеться 20 грудня 2011 р. за адресою: м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, б. 16-22. Початок о 12.00 годині.

Пропонуються обсяги скрапленого газу (марка СПБТ) виробництва заводів ПАТ «Укрнафта» загальним обсягом 1 607 тонн, 67 лотів розміром 21; 25 тонн. Стартова ціна — 2 130 гривень з ПДВ. Умови постачання: франко-завод виробника для транспортування автотранспортом та залізницею.

Заявки на участь в аукціоні та документи що визначені договорами подаються з 9-00 до 18-00 години за місцем проведення аукціону. Кінцевий строк подання — до 18.00 робочого дня, що передуює дню проведення аукціону.

Сплата учасниками аукціону гарантійних внесків (5 відсотків заявленого обсягу закупівлі) здійснюється шляхом безготівкового розрахунку на рахунок УАБ № 2600500019536 в ПАТ КБ «Хрещатик», м. Київ, МФО 300670 або №26006303114402 в АТ «Сведбанк» (публічне), м. Київ, МФО 300164.

Українська аграрна біржа (код за ЄДРПОУ 23389377): м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, б. 16-22, тел. (044) 235-50-69, 235-51-50; <http://www.uame.com.ua>, E-mail: exch@uame.com.ua

Постановою Господарського суду Одеської області від 01.12.2011 р. у справі № 7/17-4659-2011 визнано банкрутом боржника Товариство з обмеженою відповідальністю «Елерон-Буд» (65000, Одеська область, м. Одеса, вул. Літературна, 8, код ЄДРПОУ 35406354) і відкрито відносно нього ліквідаційну процедуру, на підставі ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначено Башли Сергія Петровича.

Газета для тих, хто приймає рішення

Державне підприємство по розповсюдженню періодичних видань «Преса» повідомляє, що річну передплату на періодичні видання України подовжено до 22 грудня! А це значить, що у Вас ще є час, щоб передплатити Ваше улюблене видання на наступний рік! Передплатіть зараз, заощадьте Ваші час та кошти!

Передплату приймають усі відділення зв'язку Укрпошти

ОПЕРАТИВНО
друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, постанови уряду, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

ОБ'ЄКТИВНО
висвітлюємо діяльність глави держави, роботу Кабінету Міністрів, органів виконавчої влади в центрі та на місцях

КОМПЕТЕНТНО
на запитання читачів відповідають авторитетні спеціалісти: урядовці, юристи, учені, лікарі



ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

для ветеранів війни, пенсіонерів, чорнобильців, студентів		для інших передплатників та підприємств і організацій	
на 1 місяць	12 грн	30 грн	
на 3 місяці	36 грн	90 грн	
на півроку	72 грн	180 грн	
на рік	144 грн	360 грн	
Пільговий передплатний індекс 40227		Передплатний індекс 61035	

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Засновник — Кабінет Міністрів України
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2 від 12 квітня 1994 року
Передплатні індекси «Урядового кур'єра» — 61035, 40227 (пільговий)

Головний редактор — Сергій БРАГА
Перший заступник головного редактора
Леонід САМСОНЕНКО
Заступники головного редактора:
Зоя РОМАН,
Лариса УСЕНКО
Відповідальний секретар
Іван ГРОМ'ЯК

Адреса в Інтернеті: www.ukurier.gov.ua
Адреса редакції: 01008, Київ, вул. Садова, 1
Телефон для довідок: 253-12-95.
Телефони відділу реклами: 253-55-09, факс: 253-72-91, 253-34-78, e-mail: adv@ukcc.com.ua
«Урядовий кур'єр» виходить у вівторок, середу, четвер, п'ятницю та суботу
Зам. № 22713. Тираж 51163

Листування з читачами тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Набрано і зверстано у комп'ютерному центрі «Урядового кур'єра».
Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073, Київ, вул. Марка Бовчка, 12/14
www.mega-poligraf.kiev.ua